

Polifonia

Revista Școlii Gimnaziale Nr.1 Chieșd
numărul 8, an școlar 2020 - 2021

POLIFONIA

Revistă semestrială de cultură și activități școlare
editată de Școala Gimnazială Nr.1 Chieșd

Coordonatori:

Director: prof. Anton Claudiu

Redactor-șef: prof. înv. primar Ardelean Ioana

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Cadre didactice & colaboratori: Anton Claudiu, Ardelean Ioana, Băbțan Gabriela, Crișan Dan, Ilieș Luminița, Loboș Simona, Ardelean Ciprian.

Elevi: Tușer Alexia, Mircescu Salome, Mureșan Rebeka, Onuțan Aniela, Costinaș Adelina, Solovăstru Emil, Solovăstru Maria, Ardelean Tudor, Ardelean Darius, Stana Denisa, Toth Denis, Mircescu Marisa, Toth Carla, Sîrb Rucsandra, Paul Sabău -Vitișan, Băbțan Adelina, Cătană Adelina, Katuna Antonio.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Școala Gimnazială Nr. 1 Chieșd, 457070 Chieșd

Tel/fax: 0260-652805; 0260-652931;

E-mail: scoalachiesd@yahoo.com

Adresa site: <http://www.scoalachiesd.ro/>

Tehnoredactor: Ardelean Ciprian

Difuzare: prof. înv. primar Băbțan Gabriela

ISSN
2558-8281

Cuprins

Istoria Lego într-un muzeu.....	1
Câinele - cel mai bun prieten al omului.....	3
Povești- enigmă.....	4
Pandemia.....	6
În vremea pandemiei.....	6
Trezește-te România.....	6
Primăvara.....	6
Reguli generale de tehnoredactare.....	7
Cetatea Valcău.....	8
Curiozități.....	10
Roma regală.....	11
Regii Romei.....	13
Istoria banilor în România.....	14
Articulații ale țărmurilor.....	15
Principesa Ileana.....	16
Regina Maria.....	16
Revoluția română din 1989.....	18
Primul Război Mondial.....	21
Pasărea flamingo.....	23
Crocodilul.....	23
Ursul polar.....	23
Rândunica.....	24
Știați că.....	24
Jack - prietenul meu.....	25
Cele mai mici animale din lume.....	25
Învață cum să înveți.....	27
Importanța lecturii în ciclul primar.....	28
Cum să ai succes la învățătură...?.....	29
Importanța lecturii în viața elevului.....	29
Rolul învățătorului în facilitarea redactării de mesaje în diverse situații de comunicare.....	29
Primul Război Mondial (pe scurt).....	31
Stilul de învățare.....	32
Basmul.....	34
Curiozități despre România.....	35
Simbolistica zilei de 9 mai.....	37
Marte.....următorul Pământ?.....	38
Holocaustul în România.....	38
Găurile negre.....	40
Curiozități despre Colosseum.....	40

Istoria LEGO într-un muzeu

Anul acesta LEGO a împlinit 89 de ani. Mult? Puțin? Pare o perioadă scurtă de timp, dacă luăm în calcul nivelul la care este astăzi compania. Dar pare mult, dacă ne gândim la faptul că totul a început ca o mică afacere de familie într-un orășel necunoscut.

Întreaga istorie LEGO este prezentată frumos într-un muzeu din Billund.

Prima încăpere a muzeului este dominată de o operă de artă intitulată The Walker, realizată din aprox. 120 000 de piese LEGO gri, de către sculptorul danez Jørn Rønna, în 1989. Este un simbol al creativității și al posibilităților nelimitate oferite de piesele LEGO.

În restul încăperilor, prin care te pierzi ca într-un labirint colorat, sunt prezentate cele mai importante etape din istoria LEGO prin intermediul numeroaselor seturi expuse, fotografiile și texte explicative.

Micul atelier de tâmplărie

Totul a început în atelierul de tâmplărie al lui Ole Kirk Kristiansen unde, din resturi de bucăți de lemn, acesta creează jucării și mobilier de jucărie pentru copiii lui.

În anul 1932 începe să producă primele jucării pentru vânzare iar acest an este considerat a fi anul în care compania a fost fondată (deși încă nu avea nume).

În anii '30, jucăriile realizate de el se

remarcă prin calitate, ingeniozitate și atenție la detalii. În acești ani, una dintre cele mai populare

jucării a fost yo-yo-ul, care s-a vândut bine o perioadă, până când piața a devenit saturată iar Ole a rămas cu un stoc considerabil. În loc să arunce yo-yo-urile rămase, acesta le-a tăiat în două și a creat roți pentru căruțe și mașini.

Alegerea numelui LEGO®

În 1934, Ole Kirk Kristiansen decide să se axeze numai pe producția de jucării și își dă seama că trebuie să găsească un nume companiei. Astfel lansează un concurs printre angajați, pentru găsirea celei mai potrivite denumiri. Concursul îl câștigă el însuși, propunând numele de LEGO – o combinație a cuvintelor danze "LE G Odt", care se traduc "Joacă-te bine" (en: "Play Well"). Ulterior, a realizat că, în limba latină, cuvântul "lego" înseamnă "am pus împreună".

Răzușca LEGO și importanța calității

Încă de pe vremea când producea mobilier, Ole Kirk Kristiansen ținea foarte mult la calitatea lucrărilor sale, aspect perpetuat și în producția de jucării. O întâmplare devenită celebră a transformat acest angajament al "calității mai presus de orice", în motto-ul companiei. Se spune că odată, fiul său Godtfred Kirk Christiansen a pregătit o comandă de răzuște din lemn. Terminând mai repede, i-a povestit tatălui său că a făcut o economie substanțială de materiale, aplicând pe răzuște numai 2 straturi de lac și nu trei. În loc să fie mândru de această ispravă, Ole l-a certat, i-a spus că pentru compania lui "numai cel mai bun este suficient de bun" și l-a trimis să aplice personal încă un strat de lac pe toate rațele.

Vrând să-i arate tatălui său că a învățat lecția, Godtfred Kirk Christiansen a făcut o placă din lemn cu cuvintele tatălui său, care au devenit motto-ul companiei: "Det bedste er ikke for godt" (Only the best is good enough). Această placă a fost amplasată la vedere, în fabrică.

Plasticul

În paralel cu producția de jucării din lemn, Ole Kirk Kristiansen experimentează un material nou: plasticul. Astfel, în vara anului 1947, prima mașină de turnat plastic ajunge la Billund.

Tractorul Ferguson

Prima jucărie din plastic, care s-a bucurat de un real succes și care a adus un profit semnificativ companiei, a fost tractorul Ferguson. Conceperea acestei jucării a durat mai mult de un an

și a costat de 3 ori mai mult decât un tractor adevărat! Dar investiția a meritat pentru că a avut succes imediat iar între anii 1951 – 1954 au fost vândute aprox. 100 000 de bucăți.

Primele cărămizi

În anul 1949 sunt produse primele cărămizi LEGO, așa numitele "Automatic Binding Bricks". În anul 1953 această denumire va fi înlocuită cu LEGO® Mursten (LEGO® Bricks) și va fi gravată pe toate cărămizile produse.

LEGO® System of Play

În anul 1954 Godtfred Kirk Christiansen vizitează o expoziție de jucării în Marea Britanie. Pe drum, el se întâlnește cu Troels Petersen, managerul de achiziții al unui magazin de jucării. Discutând cu el, acesta se plânge că jucăriile nu au un sistem integrat. Ideea i se întipărește adânc în mintea lui Godtfred și își propune să creeze un sistem în lumea jucăriilor. După o reflecție îndelungată, ajunge la concluzia că jucăriile trebuie să stârnească creativitatea și imaginația copiilor, aceștia nu au nevoie de soluții oferite "de-a gata", ci au nevoie de ceva mai mult.

Astfel în anul 1955 lansează primul produs cu sistem de joacă: "LEGO® System of Play with Town Plan no. 1", care îi provoacă pe copii să își construiască propriul oraș din cărămizi LEGO. Mai mult, aceste mici bucăți de plastic, se pot transforma în orice, devenind ceva nou, la nesfârșit.

Matrița și patentul

Cărămizile produse, deși puteau fi folosite la construirea clădirilor, nu se prindeau atât de bine, nu aveau stabilitate iar copiii nu se puteau juca cu construcțiile lor. Acest lucru îl nemulțumește pe Godtfred Kirk Christiansen și hotărăște să le îmbunătățească, pentru a corespunde standardelor de calitate ale companiei.

Nu după mult timp a fost inventat un nou sistem de interconectare a cărămizilor, patentat în anul 1958.

Primele roți

Odată ce stabilitatea construcțiilor a fost rezolvată, Godtfred și-a dorit să le pună în mișcare iar în anul 1962 sunt produse primele roți LEGO.

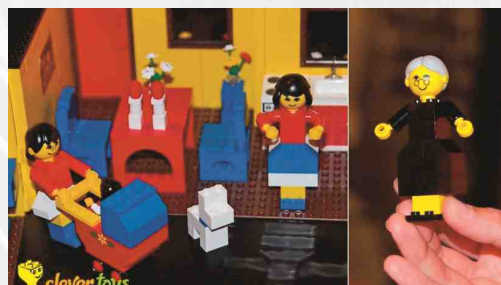
LEGO® DUPLO®

În anii '60, una dintre prioritățile companiei a fost aceea de a dezvolta "cărămizi mari pentru mâinile mici", jucării potrivite pentru preșcolari. Provocarea cea mare a fost integrarea noii cărămizi în sistemul existent. Trebuia să fie mai mare dar, în același timp, să fie compatibilă cu cărămizile clasice. După mai multe teste, s-a găsit varianta creării unor cărămizi la scara de 2:1, care au fost lansate în anul 1969. De unde și numele DUPLO care înseamnă "dublu", în limba latină.

Primele minifigurile

Până la mijlocul anilor '70, jucăriile LEGO constau din case, vapoare, mașini, trenulețe. Deși erau destul de variate, lipsea ceva: lipseau personajele. Pentru a scăpa și de acest neajuns, în anul 1974 a fost lansată prima figurină construită, care avea un cap galben cu expresii faciale printate, brațe mobile și corp construit din cărămizi.

Figurinele s-au bucurat de un mare succes, în special o familie de figurine alcătuită din

mamă, tată, bebeluș și bunică.

Pentru că aceste figurine erau mai mari decât clădirile și mașinile, treptat a apărut necesitatea conceperii unor personaje la scară cu celelalte jucării LEGO.

În 1975 a fost lansată o nouă figurină, mai mică, fără chip desenat, cu brațe stilizate și fără picioare mobile. Aceasta a fost supranumită figurina "The Extra" sau "The Salt Pillar".

Abia în anul 1978 apare prima minifigurină așa cum o știm noi, cu brațe și picioare mobile. Această minifigurină are tenul galben, din dorința de a nu reprezenta o rasă umană anume. De remarcat faptul că, în această etapă, toate minifigurile au aceeași expresie desenată pe fețe: 2 puncte ca și ochi plus un zâmbet.

Primele minifigurile cu expresii faciale diferite vor apărea în anul 1989, odată cu lansarea gamei Pirați, iar primul ten natural va fi produs abia în anul 2003, pentru minifigurina

Luke Skywalker și la seria de minifigurine Basketball Team NBA.

LEGO Technic

În anul 1977 Grupul LEGO își îndreaptă atenția asupra copiilor mai mari, cărora li se pare adesea prea ușor de construit din cărămizi. Pentru ei a fost creat un nou produs, mai complex, cu funcții tehnice: LEGO Technic, având sloganul "like the real thing".

Tematici variate

Universul LEGO se extinde apoi tot mai mult, sunt lansate tematici noi care contribuie la succesul global al companiei.

În 1999 este lansată prima gamă cu licență – gama LEGO Star Wars

În anul 2012 a fost făcut încă un pas important, odată cu lansarea primei game dedicate fetițelor – gama LEGO Friends, care a fost foarte apreciată încă din primul an.

În 28 septembrie 2017, în Billund, a avut loc marea deschidere a unei clădiri emblematic: LEGO House, care adăpostește și noul muzeu LEGO. Cu un concept unic, LEGO House adăpostește în cei 12 000 m², spații de joacă, zone experimentale, expoziții, restaurante și un magazin LEGO.

Ardelean Tudor - clasa a III-a

Câinele - cel mai bun prieten al omului -

Tușer Alexia-Riana

Clasa a V-a

Din cele mai vechi timpuri se știe, câinele se trage din lupul cenușiu, dar sunt înrudiți și cu: vulpea, șacalul și cotoiul. Fac parte din familia canidelor și sunt animale carnivore. Lupii au început să devină prieteni cu omul încă din Paleolitic, considerând omul o parte din haită. Se mai spune că preistoricii au luat puii lupilor și i-au învățat să vâneze cu ei, iar aceștia și-au schimbat comportamentul și așa s-a creat prima domesticire.

Pentru noi, oamenii, câinele este un animal de companie minunat care își arată devotamentul față de stăpânul lui. Câinii noștri sunt gata să facă orice pentru noi, iar pentru că ei sunt lângă noi, și noi trebuie să fim responsabili și să avem grijă de ei. Trebuie să înțelegem că a neglija un animal, mai ales, animalele tale, înseamnă că nu le iubești și nu le consideri prietenii tăi. Atunci când creezi o legătură de prietenie cu un câine înseamnă că ai un prieten care nu te va abandona niciodată. Un om mereu trebuie să-și facă timp pentru animalul său și asta nu înseamnă numai mâncare, ci și îngrijire,

afecțiune și multe altele. A avea un animal este cel mai frumos lucru și niciodată un câine nu te va părăsi, mereu te va aștepta același ghem de puf în poartă. Câinele este singurul animal care te iubește mai mult pe tine decât pe el însuși și este singura vietate care nu te poate trăda.

La fel ca și noi, oamenii, câinii au și ei niște nevoi:

1. mediu și spațiu

Are nevoie de un mediu adecvat, la adăpost de fenomenele naturale. Ar fi de preferat, pentru câinii de curte, o cușcă uscată și călduroasă, iar pentru cei de casă, un pătuț.

2. hrană și apă

Orice vietate are nevoie de apă și mâncare pentru a trăi. Trebuie să te asiguri că animalul tău își ia porția de mâncare și că nu este flămând. Desigur, are nevoie și de apă proaspătă.

3. îngrijire medicală

La fel ca omul, câinele se poate îmbolnăvi, și trebuie tratat. Doar că la câini e mai diferit, ei nu pot vorbi și nu pot spune ce-i deranjează sau ce-i doare.

4. companie și afecțiune

Niciodată nu ți-ar plăcea să fii singur sau să nu te bage nimeni în seamă, exact așa e și câinele.

5. igiena

Trebuie să fie îngrijit, să fie îndepărtat părul în exces, să aibă un mediu curat etc. La fel ca noi, și câinele are nevoie să fie curat.

Povești - enigmă

Cioara cea însetată

Odată, demult, o cioară a zburat să-și vadă bunica ce locuia foarte departe. A zburat mult, mult, deasupra întinderilor nemărginite, a pădurilor și pășunilor întinse. În cele din urmă, a trebuit să zboare și deasupra deșertului.

În deșert, nopțile sunt reci și zilele sunt foarte călduroase. De aceea, cioara și-a început zborul devreme dimineața când era mai răcoare; dar pe măsură ce ziua înainta, s-a făcut foarte cald.

Ciorii i s-a făcut sete, dar nicăieri nu era nici urmă de apă. În cele din urmă, ea a văzut un ulcior de teracotă spart cu puțină apă pe fundul lui. Dar ce păcat, cioara nu putea să ajungă la

apă cu ciocul!

A încercat să încline ulciorul, dar nu a reușit. Ulciorul era greu și cioara era o pasăre mică.

A încercat să spargă ulciorul cu ciocul, dar nu a reușit. Ulciorul era tare și i-a rănit ciocul.

A luat o piatră în cioc și a încercat să-l spargă cu piatra. Dar piatra a alunecat și a căzut în ulcior.

— Am o idee grozavă! Și uite așa, punându-și ideea în practică, cioara a reușit să-și potolească setea.

La ce s-a gândit cioara?

Răspuns:

O să ridic apa din ulcior, s-a gândit ea.

Și uite așa, a adunat mai multe pietre și le-a pus în ulcior. Apa din ulcior s-a ridicat puțin. Apoi, a mai adunat câteva pietre și le-a pus din nou în ulcior. După încă o vreme, apa a ajuns la o înălțime destul de mare și cioara a reușit să o bea, potolindu-și astfel setea. De abia aștepta să ajungă la bunica să-i povestească și ei despre cât de isteță fusese.

Ceainicul care cântă cucurigu

Odată, demult, un preot s-a oprit să doarmă noaptea la un han. Nu a trecut mult timp de când adormise, că au sosit câțiva oameni la han să joace și să bea. După puțin timp, au dispărut niște bani și toți se certau și strigau cât îi ținea gura de tare. Când preotul a auzit scandalul, s-a sculat să vadă ce s-a întâmplat.

Preotul i-a rugat să se liniștească și să-i dea o mână de ajutor ca să rezolve el lucrurile.

I-a rugat să-i aducă un cocoș și un ceainic

vechi și mare de pe cămin, plin de funingine.

După ce a acoperit cocoșul și ceainicul și a acoperit și căminul, a stins toate lumânările și luminile.

— Cocoșii acoperiți găsesc întotdeauna hoțul, a spus preotul.

— Să vină toată lumea aici și să atingă acest ceainic. Când hoțul va pune mâna pe ceainic, cocoșul va cânta cucurigu și atunci o să-l apuc imediat.

Toți și-au târșăit picioarele prin întuneric ca să atingă ceainicul, dar niciodată cocoșul nu a cântat cucurigu.

— Îmi pare rău, a spus preotul.

— Probabil acest cocoș este bolnav. Aprindeți luminile și lumânările și ațâțați focul.

Când oamenii puteau iarăși să vadă în camera, preotul știa deja cine a luat banii. Cum și-a dat seama?

Cum a reușit?

Fiindcă se temea ca nu cumva cocoșul să cânte cucurigu, hoțul nu a atins bătrânul ceainic. Mâinile lui erau astfel singurele care nu erau acoperite de funingine în partea de jos.

O poveste adaptată după povestitorul George Shannon

Poveste pescărească

Doi tați și doi fii au plecat la pescuit. Ei au prins doar trei pești; totuși, fiecare dintre ei a prins câte un pește. Cum este posibil?

Răspuns:

Există doar trei pescari – un băiat, tatăl său și bunicul său. Deci, doi dintre ei sunt tați, iar doi dintre ei sunt fii.

Poveste adaptată după povestitorul Bob Pegg

Ultimul primește totul

Un fermier bătrân i-a chemat pe cei doi fii și le-a spus:

— Voi muri în curând și am de gând să las ferma

numai unuia dintre voi. Iată cum îl voi alege pe moștenitor. La o zi după înmormântarea mea, vreau să vă duceți caii la poartă, să călăriți în jurul fermei și să vă întoarceți înapoi la poartă. Cel al cărui cal ajunge ultimul primește ferma.

Nu a trecut mult timp și bătrânul fermier a murit. La o zi după înmormântarea lui, cei doi băieți au pus șeile pe caii lor, i-au dus la poarta și au încălecat. Și au stat acolo toată ziua fără să miște. Când foamea i-a răzbit, s-au uitat unul la altul și au fost de acord că ar trebui să meargă și să ceară un sfat. Asa ca au descălecat și s-au dus să ceară ajutor unei femei înțelepte din sat. Femeia le-a ascultat problema.

—Tata ne-a spus că cel al cărui cal ajunge ultimul primește ferma. Ce trebuie să facem?

Femeia înțeleaptă s-a gândit câteva clipe, apoi le-a spus băieților două cuvinte. Când le-au auzit, băieții au ieșit val-vârtej din casa, au luat-o la goană pe stradă, au sărit pe caii lor, și au galopat ca vântul.

Întrebare: Care au fost cele două cuvinte ale femeii înțelepte?

Răspuns: Cuvintele ei au fost „Schimbați caii”. Fermierul spusese că cel al cărui cal ajunge ultimul primește ferma. Deci, dacă frații schimbă caii între ei și apoi unul câștigă cursa, calul lui ajunge ultimul.

Poveste adaptată după povestitorul Bob Pegg

Povestea picioarelor

Patru picioare intră în cameră și fură un picior de la două picioare. Două picioare ridică trei picioare și îl aruncă după cinci picioare. Cinci picioare aruncă un picior și se ascunde sub patru picioare, unde găsește și roade nici un picior. Ce s-a petrecut aici?

Răspuns: O pisică (patru picioare) intră în cameră și fură un copan de pasăre (un picior) de la un om (două picioare). Omul ridică un scăunel cu trei picioare (trei picioare) și îl aruncă după pisica cu copanul în gură (cinci picioare). Pisica aruncă copanul și se ascunde sub masă (patru picioare), unde găsește și roade un pește (nici un picior).

A.C

Pandemia

Pandemia este un termen greu
Îl voi ține minte mereu,
Nu prea l-am crezut
Dar, uite, l-am și văzut.

Am fost toți izolați în case
Afară se întâmplau dezastre,
Virus mare, contagios
Cu noi toți e mâniaș.

Lucrurile s-au agravat
Și mască noi am purtat,
Școlile s-au închis
Și joaca s-a interzis.

Aceste reguli nu le-am respectat
Și toți ne-am infectat,
Iar de-acum am înțeles
Că e important s-avem interes.

Nu știm cât va mai dura
Însă noi vom aștepta,
Câți se vor mai infecta?
Până se va termina?

Mircescu Salome Oana
Clasa a V-a

În vremea pandemiei

Anul trecut s-a întâmplat
Un lucru nu chiar minunat
Un virus de sub control a scăpat
Pământul întreg a invadat

Unii spun că-i pandemie
Când de fapt, nici nu se știe
Boli au fost, și vor mai fi
Cât Dumnezeu va îngădui
Nici la școală nu ne lasă
Vor să studiem de acasă

Ne țin ca și în colivie
Sub pretext de pandemie

Sperând că ne vom vaccina
Să facă din noi ce-or vrea
Dar noi suntem încrezători
Că avem mai sus de nori

Un Dumnezeu mare și sfânt,
Ce va avea milă de acest pământ!

Trezește-te România

Trezește-te Romania
Că te-a ajuns pandemia,
Treziți-vă frați români
De azi, să fim mai buni

Ura, cearta, distanțare,
Sigur nu e rezolvarea
Pentru această boală grea,
Care bântuie lumea.

Nu vrem mască, nici vaccin
Vrem libertate pe deplin.
Nu sunt slugă la vreun zeu,
Sunt copil de Dumnezeu.

Mor oamenii prin spitale
Dar pe ei deloc nu-i doare
Dar un lucru este sfânt,
Că pentru acest pământ

Este stabilită o dată
Pentru dreapta judecată.

Mureșan Rebeca,
Clasa a V-a

PRIMĂVARA

Pentru tine, primăvară,
Ploi călduțe și ușoare
Fir de ghiocel plătând
Cântec îngânat de gând.

Zumzet viu prin zarzări
 Oare cântă florile?
 Că pe crengi de floare pline
 Nu știi? Flori sunt? Sau albine?

Pentru cine?
 Pentru tine primavară
 Care-aduci belșug în țară
 Care vîi peste câmpii,
 Cu bănuți de pădăii,
 Și cu cântec de copii.

Onuțan Aniela,
 clasa a IV-a A

Reguli generale de tehnoredactare

Deoarece de-a lungul anilor am văzut prezentări, referate, proiecte și chiar lucrări de licență scrise într-un mod oribil, voi enumera mai jos principalele reguli de tehnoredactare care vor da lucrării în cauză un aspect plăcut și ce nu iese negativ în evidență:

1. Tastați textul în forma brută fără a face greșeli de ortografie sau gramaticale și apoi editați; este mai ușor de editat un text la final, când este scris în totalitate, decât pe bucăți, riscând astfel să faceți aceeași treabă de mai multe ori.

2. Tasta ENTER se folosește doar dacă se începe un nou paragraf, iar aceasta trebuie să fie urmată de tasta TAB (nu de spații consecutive).

3. Între cuvinte se lasă un singur spațiu.

4. Semnele de punctuație se scriu imediat după cuvânt și după ele se lasă un singur spațiu, cu excepția parantezelor (parantezele se deschid la un spațiu după cuvânt, trebuiesc urmate imediat de text, se închid imediat după acesta și apoi

se lasă spațiu).

5. Evitați scrierea numai cu majuscule sau numai cu litere îngroșate (Bold).

6. Folosiți doar text de culoare neagră și numai în cazuri excepționale folosiți alte culori.

7. Nu este recomandată folosirea prescurtărilor decât în cazurile absolut necesare sau când prescurtarea este folosită și cunoscută pe scara largă (ex., etc., ș.a.)

8. Fontul recomandat este Times New Roman pentru printare sau Arial pentru salvare în pdf cu dimensiunea corpului literei de 12.

9. Formatarea textului, atunci când contextul o permite trebuie să fie de tip "justify" (stanga-drepta).

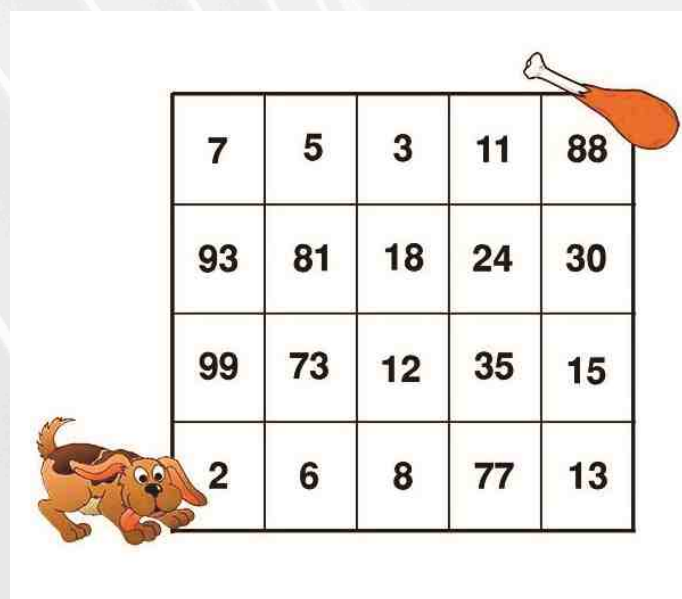
10. Pentru documentele ce au mai multe pagini se recomandă numerotarea acestora.

11. Spațierea în majoritatea cazurilor trebuie să fie la un rând.

Și încă ceva, dacă folosiți Windows 7, 8 sau 10 și doriți tipărirea cu diacritice pe un calculator cu Windows XP, selectați întotdeauna "Romanian (Legacy)" ca limbă a tastaturii pentru a nu avea probleme.

Bibl. Ardelean Ciprian

Ajutați-l pe câțel să ajungă la os. El poate merge numai pe traseul format din casete cu numere pare. Colorați aceste casete.

Cetatea Valcău

Prof. Claudiu Anton

Varietatea formelor de relief și structura geologică a județului determină varietatea bogățiilor subsolului. Fiind situat în zona de trecere dintre Carpații Occidentali și Carpații Orientali, a fost traversat din toate părțile și prădat adeseori de către turci și tătari, a suportat imixtiunea coroanei ungare cu toate consecințele ei. Pe aici trecea drumul sării care venea dinspre Poarta Meseșului îndreptându-se spre Crasna, apoi atingea Barcăul înspre Nușfalău și Zăuan urcând spre Carastelec și îndreptându-se spre Sălacea (județul Bihor), unde existau depozite de sare (Rusu, 1978). Din aceste cauze, din motive de apărare a trecătorii din Meseș și pentru a stavili accesul dinspre nordul Meseșului, apar fortificațiile medievale cu rol economic, politic, social și militar. Totodată prin intermediul fortificațiilor se controla și drumul sării adeseori folosit și ca arteră de circulație militară.

Trebuie remarcat sistemul de fortificații ridicat de regalitatea maghiară în Transilvania în primele secole după cucerire, sistem care se extindea și în partea de sud - vest a teritoriului actualului județ Sălaj. Din acest sistem făcea parte și cetatea Valcău, ridicată pe dealul numit Plai, la poalele Munților Plopiș, nu departe de satul Subcetate din comuna Valcău de Jos. Cetatea a fost construită cu scopul de a apăra regiunea sud - vestică dinspre direcția Nușfalău - Zăuan - Ip. Edificarea ei a fost favorizată de existența

posibilității de construire pe varful dealului Plai, care este mărginit în partea de est de albia râului Barcău. Apele Barcăului au înlocuit șanțul de apărare (în cazul de față umplut cu apă), obligatoriu pentru apărarea unei cetăți (Musca, 1996). În secolul al XV-lea cetatea Valcău stăpânea întreaga regiune sudică a comitatului Crasna și apăra această zonă de potențiali dușmani. Făcea parte din comitatul Crasna deși în anul 1340 un document pomenește de un comitat al Valcăului (Pascu, 1971).

Se pare că a fost construită în a doua jumătate a secolului al XIII-lea, după marea invazie tătară din 1241, jucând un rol important și în luptele interne dintre nobilii feudali, în urma cărora intra în posesia familiei Banffy.

Ruinele Cetății Valcău
(sursa: turismvalcaudejos.ro)

În 1319 documentele atestă un Castrum Volko (Suciu, 1967-1968). Domeniul cetății era format din 22 sate, majoritatea românești, fapt consemnat într-un document din 1342, unde apar iobagiones hungari et olaci de Walkou, supuși unui stăpân al cetății menționat încă din 1341-

castellanus de Valko (Suciu, 1967-1968).

Începând din 1481, localitatea primește în mod frecvent denumirea de Valcău Unguresc - Walko-Ungarica; 1500 - Magyarwalko; 1854 - Magyar-Walko, Valcau (Suciu, 1967-1968).

În anul 1479, Andrei și fratele său din familia Banffy, primesc un privilegiu regal în virtutea căruia au dreptul de judecată în domeniul Valcău. În anii următori cetatea este amintită în alte documente în 1491, 1497, 1508, 1514, 1522; în 1546 este zălogită pentru 4000 de florini de aur, în 1549, în 1552, în 1562 cetatea aparține lui Seredi Istvan, care face parte din partida lui Ferdinand Zapolya. Când ajunge rege al Ungariei Ioan Sigismund, acesta dăruiește în anul 1564 domeniul cetății Valcău tot unui membru al familiei Banffy. Seria documentelor care atestă proprietarii domeniului cetății Valcău continuă în anii 1573, 1589, 1646, 1676, în ultimul an amintindu-ne și despre un iobag al cetății (Mór, 1904).

În anul 1665 Hamza Pasa, din cetatea Oradea, trimite circa 500 de soldați care atacă și cuceresc cetatea Valcău în iarna aceluiași an. La acel moment cetatea n-avea apărare, ultimul căpitan al cetății fiind Teleky Mihaly. În același an principele Mihai Apaffi a trimis o armată condusă de Mihai Makai pentru a reface cetatea, gândindu-se la întărirea ei în timp. Hamza Pasa, care staționa cu trupele sale la Oradea, află de intențiile principelui referitor la Valcău și trimite o armată care devastează din nou cetatea Valcăului. De abia în anul 1716 se mai încearcă refacerea cetății, fără nici un rezultat. La 10 ianuarie 1718, în adunarea comitatensă a Solnocului de Mjloc, se ia hotărârea să contribuie și

orașul Zalău la refacerea cetății Valcău, cu materiale (roabe, sine de fier și praf de pușca) și cu 30 de oameni. Toate încercările se soldează cu eșecuri, cetatea nu se mai reface după atacurile turcești repetate din anul 1665 (Mor.1904)

Ruinele Cetății Valcău (sursa: trecător.ro)

În privința stilului de construcție și a arhitecturii cetății din Valcău, se pot face precizări doar prin studierea ruinelor, care s-au degradat în continuu din secolul al XVII - lea până astăzi. Meșterii constructori ai cetății nu se cunosc, nefiind menționați în nici un document. Pe ruinele rămase nu s-au găsit inscripții și nici pictură. Planul cetății este dificil de stabilit cu precizie datorită vegetației abundente din zonă. Se pare că cetatea a avut o formă trapezoidală. La începutul secolului XX, Dr. Petri Mór consemna în Szilágy Vermegye monographiája (Monografia comitatului Sălaj) că pe vârful dealului se văd în împrejur șanțuri, la circa 300 m, ca și ruinele zidului de incintă. În interiorul zidurilor se mai păstrau fundații de construcții având formă pătrată. În partea vestică a cetății se păstrau ruinele unor ziduri uriașe (circa 13 - 15 m de ziduri), de înălțime considerabilă, având lungimea de 9 m

fiecare latură și grosimea de 2,25 m. Construcții aidoma au fost și pe latura de nord - est a cetății, unde se mai păstrau în jurul anului 1900 ruine de circa 13-15 m. Aceleași construcții au existat și în partea de est, unde mai erau ziduri de 1,95 m înălțime și de 1,80 m lățime. Tot aici au fost descoperite ruinele unei pivnițe. Donjonul din care se mai păstrează doar fragmente se încadrează stilistic, prin baza lui pătrată, unei arii foarte comune arhitecturii militare transilvane, încadrata cronologic în secolele XIII - XIV (Rusu, 1978).

Astăzi, după mai bine de un secol de la constatările de mai sus, pe lângă câteva fragmente din vechiul zid, se mai păstrează în partea sudică o mica porțiune din zidul castelului propriu zis și două fragmente din bastioanele patrulatere în partea de nord - est și în partea de vest. Cetatea propriu zisă a fost înconjurată în semicerc de un șanț, acesta nefiind necesar de jur - împrejur, deoarece apărarea era garantată de peretele abrupt care se pravălește spre Valea Barcăului. Incinta are o formă de patrulater neregulat (posibil trapezoidală, cum am aratat anterior) cu turnuri pătrate la colțuri. Astăzi, se mai păstrează ruine din două turnuri. Piatra folosită la construcție a fost luată din dealul pe care s-a ridicat cetatea, iar pentru zidit s-a folosit mortarul din var (Muscă, 1996).

În concluzie reiese, clar rolul strategic pe care l-a avut această cetate militară, ridicată cândva la sfârșitul secolului al XIII-lea sau la începutul secolului al XIV - lea și de atunci a suferit o degradare continuă, sunt necesare cu prioritate, lucrări de protejare a zidurilor. În scopul studierii cetății sub aspect arhitectonic și istoric,

sunt necesare săpături arheologice sistematice, pe o perioadă îndelungată, urmate de lucrări de conservare și de restaurare a acestui monument istoric

Curiozități...

Balena albastră poate să producă cel mai puternic sunet din lumea animală. La 188 de decibeli, sunetul poate fi detectat la o distanță de 800 de km.

Vacile și caii dorm în picioare.

Meduza gigantică din Atlantic are tentacule care pot ajunge la 36 de metri lungime.

Șarpele poate vedea prin pleoape atunci când are ochii închiși.

Deși ursul polar are blana albă, imaculată, pielea lui este neagră.

Doar femela țânțar se hrănește cu sângele oamenilor, nu și masculul acestei specii de insecte.

Păsările emu și cangurii nu pot merge înapoi.

Porcii spinoși plutesc în apă.

Pupila caracatiței este în formă de dreptunghi.

Dacă arunci un bulgăr de zăpadă suficient de tare, se va transforma instant în vapori atunci când se va lovi de un zid.

Nitrida de bor este a doua cea mai dură substanță descoperită de oameni.

Semințele Lotusului Indian rămân fertile între 300 și 400 de ani.

Dacă îți ridici picioarele ușor și te întinzi pe spate, nu te poți îneca în nisipul mișcător.

Energia produsă de un uragan în 10 minute este suficientă pentru a egala stocurile nucleare ale lumii.

Hawaii se apropie de Japonia cu 10 cm în fiecare an.

Este imposibil să strănuți cu ochii deschiși.

Adultul are 206 oase în corp, pe când copilul are 300 (pe parcursul creșterii, unele oase fuzionează).

Astronautul Neil Armstrong a pășit pe lună cu piciorul stâng.

Antarctica deține 90% din cantitatea totală de gheață a lumii și 70% din apa proaspătă.

ROMA REGALĂ

Costinaș Adelina

Clasa a V-a

Conform tradiției antice, Roma a fost fondată de Romulus, fiul vestalei Rhea Silvia și al zeului Marte, în anul 753 î. Hr. pe data de 21 aprilie, pe amplasamentul muntelui Palatin, pe Tibru.

Ruinele Muntelui Palatin

Legenda spune că Enea, fiul troianului Anchise și al zeiței Venus, a debarcat în regiunea Latium în fruntea celor care supraviețuiseră distrugerii Troiei. După unele lupte cu băștinașii, Enea s-a însurat cu Lavinia, fiica regelui local Latinus și a domnit în Latium.

După moartea lui Enea, fiul său Iulus a întemeiat cetatea Alba Longa, al cărei rege a devenit. Un urmaș al lui Iulus, Numitor, a fost detronat de fratele său, prințul Amuliu. Fiica lui Numitor, Rhea Silvia, a născut doi gemeni, pe Romulus și Remus, care erau copiii zeului Marte. Amuliu a silit-o pe Rhea Silvia să abandoneze pe gemeni pe râul Tibru. Ei au fost salvați de o lupoaică și apoi de un păstor care i-a crescut ca pe fiii săi.

Populația noii cetăți a crescut în urma răpirii fetelor sabine de către romani. Războiul între romani și sabini s-a încheiat în urma intervenției sabinelor, care între timp se atașaseră de bărbații lor.

Tibru

Ajunși mari, Romulus și Remus au redat domnia cetății Alba Longa bunicului lor; apoi au întemeiat Roma. În timpul construirii orașului, între gemeni a izbucnit o încăierare, în urma căreia Remus a fost ucis.

REGII ROMEI

Roma a fost condusă de către șapte regi, patru latini și trei etrusci:

Romulus a creat Legiuni romane și Senatul roman, a instituit ritualuri religioase ale Romei, a organizat primele bresle profesionale ale Romei. După moarte fost zeificat ca zeul Quirinus, personaj divin al poporului roman, iar în zilele noastre, este o figură legendară.

Numa Pompilius al II-lea rege legendar al Romei antice, fiind succesorul lui Romulus.

Tullus Hostilius a fost al III-lea rege al Romei regale.

Ancus Marcius, al IV-lea rege al Romei regale.

Lucius Tarquinius Priscus, de asemenea numit **Tarquin cel Bătrân** sau **Tarquin I**, a fost al V-lea rege legendar al Romei din 616 î. Hr. până în 579 î. Hr. Soția lui a fost Tamaquil.

Servus Tullius cel de al VI-lea rege roman

Lucius Tarquinius Superbus a fost ultimul rege al Romei.

Unitatea de bază a societății era ginta (familia), iar membrii ginte se numesc **patricieni** (aristocrați) și aceștia aveau drepturi politice depline.

Plebeii proveneau din rândul celor fără origine importantă sau străini și se ocupau cu

agricultura, meșteșugurile și comerțul, aceștia neavând drepturi politice.

Sclavii erau în număr foarte mic.

Roma regală a fost condusă de un rege, Senat(300 de patricieni) și Adunarea Poporului.

Istoria banilor în România

Pe teritoriul românesc, primele monede au apărut în cetățile grecești de la Marea Neagră. În acele vremuri, circulau stateri de aur, drahme de bronz sau de argint și tetradrahme de argint.

Primele propuneri pentru denumirea unei noi monede pe teritoriul românesc erau românul și românatul. Primele negocieri pentru baterea unei noi monede naționale au avut loc după venirea pe tron a lui Alexandru Ioan Cuza.

În anul 1859 s-a încercat baterea unei monede naționale care să aibă aceeași valoare ca francul francez.

Moneda națională a Principatelor Române a devenit leul în urmă cu 146 de ani. Până în acel moment, pe teritoriul românesc circulau mai multe monede străine, printre care amintim rubla, francul, galbenul austriac, napoleonul și ducatul olandez.

Prima lege monetară care a stabilit faptul că moneda națională este leul, a fost promulgată pe data de 22 aprilie 1867. În lege se mai stipula faptul că diviziunea leului se numește ban și reprezintă a suta parte din leu. Moneda națională a fost aleasă pentru a putea să-i facă concurență talerului olandez de argint.

Discuțiile despre moneda națională au fost reluate în timpul domniei lui Carol I. Denumirea de leu pentru monedă a fost dată de popularitatea talerului olandez care avea pe revers un leu ridicat pe două labe. Aici a mai avut o mare influență faptul că talerul avea o circulație mare pe teritoriul țărilor române, datorită relațiilor comerciale dintre Imperiul Otoman și partea de vest a Europei.

În legea adoptată în aprilie/mai 1867, noua monedă românească avea pe o parte armele țării, iar pe cealaltă era indicațiunea valorii nominale și anul. După ce a fost promulgată această lege, s-au bătut: monede de aur de cinci, zece și 20 de lei, monede de argint de 50 de bani; un leu și doi lei, monede de cupru de unu, doi, cinci și 10 bani.

Din punctul de vedere al istoriei banilor, România se face remarcată printr-un fapt inedit. Țara deține recordul mondial pentru cea mai mică bancnotă emisă vreodată și anume bancnota de 10 bani pusă în circulație de Ministerul Finanțelor în anul 1917, aceasta având o dimensiune de 27.5 x 38 mm. La polul opus se află cea mai mare bancnotă din lume de dimensiunea de 22x33 cm. Aceasta aparține statului Filipine.

ARTICULAȚII ALE ȚĂRMURILOR

Insula -este o suprafață de uscat înconjurată de apă.Cea mai mare insulă, din lume, este **Insula Groenlanda**.

Arhipieleagul - este o grupare

de mai multe insule.Cel mai mare arhipieleag, din

lume, este **Arhipieleagul Indonezian**.

Peninsula- este o înaintare a uscatului în interiorul apei. Cea mai mare peninsulă este **Peninsula Arabă**.

Golful- este o înaintare a apei în interiorul uscatului. Cel mai mare golf din lume este **Golful Bengal**.

Strâmtoarea - este o porțiune îngustă de apă care leagă două mări/o mare de un ocean sau două oceane.Cea mai lungă strâmtoare este

Strâmtoarea **Mozambic**.

Canalul- are aceeași definiție ca și strâmtoarea numai că acesta este construit de om. Canalele cu

importanță economică:

Canalul Suez - leagă Marea Roșie de Marea Mediterană.

Canalul Panama – leagă Oceanul Atlantic de Oceanul Pacific.

Istmul - este o porțiune îngustă de uscat care leagă două continente sau o peninsulă de continent.

Costinaș Adelina - clasa a V-a
Smile...

Profesorul întreabă elevul:

- Bulă, care este obiectul tău preferat?
- Iphone.

Profesoara îi spune elevului:

- Bulă! Dacă vei aduce astfel de note, tatăl tău va avea păr gri.
- Doamna profesoară, e târziu deja. Tata e demult chel.

Profesorul vorbește cu elevul la telefon:

- De ce nu ai venit astăzi la școală?
- Am temperatura 42!
- Nu poate fi așa!
- Ba da! Mama a spus 36 și 6!

Profesorul către elev:

- De ce tema ta pare scrisă de tatăl tău? Seamană cu scrisul lui de mână!
- Pentru că i-am folosit stiloul!

PRINCEPSA ILEANA

Solovăstru Emil

Clasa a VI-a B

Principesa Ileana a României a fost fiica cea mică a regelui Ferdinand I al României și a reginei Maria, dobândind prin naștere titlul de Principesă a României. Ea s-a născut în București în data de 5 ianuarie 1909. Se înrudea prin mama sa cu familiile domnitoare din Marea Britanie și Rusia. Copiii ei au fost: Dominic, Maria, Stefan, Alexandra, Maria Magdalena și Elisabeta. Ea a decedat la 82 de ani în data de 21 ianuarie 1990.

După venirea la tron a fratelui ei mai mare, Carol al II-lea, acesta le-a izolat pe plan intern pe mama sa și pe Ileana, limitându-le îndatoririle și aparițiile publice. Pentru principesa Ileana a fost aranjat în 1931 un mariaj cu arhiducele Anton de Austria, ea primind titlurile de arhiducesă a Austriei și principesă de Habsburg-Toscana prin căsătorie.

În anii următori Ileana a locuit împreună cu soțul lângă Viena și i-au fost permise doar scurte vizite în România, regele interzicându-i să dea naștere copiilor săi în România.

Ileana a continuat activitatea caritabilă a mamei sale, îngrijind în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, în Germania nazistă, de militarii români răniți. Atașată inexorabil de România, s-a stabilit în timpul regimului Antonescu împreună cu familia în țară și a deschis la Bran Spitalul „Inima Reginei”, care a funcționat prin eforturile sale. În acest scop, principesa nu a ezitat să mențină legături cu noii lideri comuniști ai României. La scurt timp după ce Regele Mihai este trimis în exil, iar comunistii pun

stăpânire pe țară ea a fost nevoită să părăsească din nou țara, proprietățile Castelul Bran pe care Regina Maria i-l facuse cadou fiindu-i confiscate în cursul anului 1948.

Pentru a-și întreține familia în exil, Ileana a ținut cuvântări despre România și comunism. A divorțat de arhiducele Anton, recăsătorindu-se cu Ștefan Isărescu, mariaj soldat la rândul său cu un divorț.

După căderea comunismului, a vizitat România o singură dată, în septembrie 1990.

REGINA MARIA

Solovăstru Maria

Clasa a-VII-a

Maria a României s-a născut în 29 octombrie 1875, la Eastwell Park, Ashford, Kent, Anglia. A fost principesă de coroană și a doua regină a României. În calitate de soție a Principelui de Coroană devenit ulterior Regele Ferdinand al României. A fost mama Regelui Carol al II-lea. Maria, născută Marie Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, a fost mare Prințesă a Mării Britanii și Irlandei, fiind nepoata reginei Victoria a Marii Britanii.

Părinții săi au fost Alfred Ernest Albert de Saxa-Coburg și Gotha, duce de Edinburgh, iar mama, Maria

Alexandrovna Romanova, mare ducesă a Rusiei, unica fiică a țarului Alexandru al II-lea al Rusiei. Maria și-a petrecut copilăria și adolescența la Eastwell Park, reședința familiei din comitatul Kent. S-a căsătorit la 29 decembrie 1892 cu Ferdinand I, Principele moștenitor al tronului României, încercând încă de la început și reușind să se integreze națiunii care o adoptase ca Principesă și, începând din 1914, ca Regină.

A urmărit constant întărirea legăturilor dintre România și Marea Britanie, dovedind reale calități diplomatice în susținerea și apărarea intereselor României. S-a opus intrării României în Primul Război Mondial de partea Puterilor Centrale și a susținut alianța cu Antanta, în vederea susținerii de către aceasta a realizării statului național român. Pe timpul războiului și-a acompaniat soțul în refugiu în Moldova, activând ca soră de caritate în spitalele militare, activitate care a făcut să fie numită în popor „mama răniților”. În perioada Conferinței de Pace de la Paris (1919), dar și după încoronarea, alături

de Regele Ferdinand, ca suverani ai României Mari (Alba Iulia, 15 octombrie 1922) a participat la o campanie diplomatică pentru recunoașterea internațională a statului român reîntregit, având întrevederi oficiale sau informale cu suveranul englez, cu președintele Statelor Unite ale Americii, Woodrow Wilson, prim-ministrul Franței, Georges Clemenceau sau cu reprezentanții de marcă ai mass-mediei europene.

După moartea Regelui Ferdinand și venirea la putere a fiului său, Carol al II-lea (1930), acesta a reușit îndepărtarea Reginei Maria din viața politică, obligând-o practic să trăiască într-un soi de exil intern la reședințele sale de la Balcic și Bran.

În ultimii doi ani de viață, bolnavă fiind, s-a tratat la diferite sanatorii din Europa, revenind în țară în vara lui 1938, murind la reședința sa de la Pelișor. A cerut prin testament ca trupul să-i fie înhumat în biserică episcopală de la Curtea de Argeș, iar inima să fie păstrată într-o raclă la capela Stella Maris a reședinței din Balcic. După cedarea Cadrilaterului în 1940, inima Reginei a fost mutată la Bran. Regina Maria a fost o iubitoare și o colecționară de artă, susținând o serie de personalități artistice și literare cu burse și bani. Este autoarea unor interesante scrieri memorialistice, precum și a unor povești și versuri pentru copii. Personalitate complexă și puternică, Regina Maria a fost supusă unor campanii denigratoare sistematice, cele mai cunoscute fiind cele orchestrate de Puterile Centrale în Primul Război Mondial și autoritățile comuniste, în primii ani după Al Doilea Război Mondial, campanii ale căror reminiscențe mai pot fi întâlnite și astăzi.

Să mai râdem...

- Dacă te doare dintele acela trebuie să mergem la un dentist. Sper că nu ți-e frică.
- Nu, tăticule.
- Așa te vreau, curajos. Să știi că dentistul nu-ți face nimic!
- Dacă e așa, ce rost mai are să-l deranjăm?

- Doamna învățătoare, poate fi cineva pedepsit pentru un lucru pe care nu l-a făcut?
- Nu.
- Atunci, vă rog, să nu mă pedepsiți, fiindcă nu mi-am scris tema pentru astăzi.

- Matei, pe care raft al bibliotecii tale ai pus culegerile de matematică?
- La raftul de cărți horror.

- Mihăiță, cum te simți la școală?
- Foarte bine, mami! Deloc nu mă plictisesc.
- Cum așa?
- La fiecare oră doamna învățătoare mă pune să stau în alt colț al clasei.

REVOLUȚIA ROMÂNĂ DIN 1989

Ardelean Darius

Clasa a V-a

Revoluția Română din 1989 a constat într-o serie de proteste și lupte de stradă desfășurate în România, între 16 și 25 decembrie 1989, care au dus la căderea dictatorului Nicolae Ceaușescu și la sfârșitul regimului comunist din România. Acestea au adus la procesul și executarea soților Ceaușescu.

În martie 1989, activiștii ai P.C.R (Partidul Comunist Român) au trimis o scrisoare împotriva politicii economice a lui Nicolae Ceaușescu, dar la scurtă vreme Republica Socialistă Română achită datoriile externe de aproximativ 11 miliarde de dolari.

La 11 noiembrie 1989, pe străzile Brezoianu și Kogălniceanu din București, studenții din Cluj-Napoca și București au demonstrat împotriva guvernului Ceaușescu. Studenții și alții au fost arestați de Securitate.

În ziua de 11 decembrie 1989, la emisiunea „Panorama” de la postul TV Budapesta 1, s-au difuzat imagini video din Timișoara, arătându-l pe păstorul reformat László Tőkés, care cerea sprijin pentru nu a fi mutat din comunitatea religioasă pe care o conduce.

La 16 decembrie a izbucnit un protest în Timișoara, ca răspuns la încercarea guvernului de a-l evacua pe László Tőkés. Enoriașii s-au adunat în jurul casei sale, pentru a-l proteja. Mulți trecători s-au alăturat protestului.

Mulțimea creștea amenințată și a început să strige sloganuri anticomuniste. Au fost oprite tramvaiele de pe care s-au ținut discursuri anticomuniste. O coloană de demonstrați s-a deplasat spre Consiliul Județean Timiș. La 19:30, protestul s-a extins, în consecință miliția și Securitatea intervin. Unii protestatari au încercat să pătrundă în comitetul județean al P.C.R. Securitatea a răspuns cu gaze lacrimogene și jeturi de apă. Până dimineață, majoritatea vor fi arestați.

Ziua următoare, 17 decembrie, protestele au continuat. Protestatari au intrat în Comitetul Județean și au distrus documente. Ei au încercat să incendieze clădirea dar au fost oprii de militari. După ora 20:00, se trăgeau focuri de armă, tancuri și camioane blocau accesul în oraș, în timp ce elicoptere patrulau orașul.

În dimineața zilei de 18 decembrie, centrul Timișoarei era păzit de soldați și Securitate. Primarul Petre Moț a decretat legea marțială (autoritate militară preia controlul). Un grup de 30 de tineri s-au îndreptat spre Catedrala Ortodoxă, unde fluturau drapelul cu o gaură în loc de stema comunistă și cântau „Deșteaptă-te, române” fiind împușcați.

Pe 19 decembrie, armata deschide focul împotriva muncitorilor în apropierea „ELBA” Timișoara. Pe 20 decembrie 100000 de protestatari au ocupat „Piața Victoriei” și au început să strige sloganuri anti-guvernamentale.

Pe 21 decembrie, trenuri încărcate cu muncitori au sosit la Timișoara ca să înăbușească protestul, dar s-au alăturat protestatarilor. Treptat militarii încep să se alăture demonstrațiilor. La sfârșitul zilei, Timișoara este declarată oraș liber.

Pe 21 decembrie au început manifeste anti-comuniste și în următoarele localități: Arad, Buziaș, Sibiu, Cugir, Caranbeș, Hunedoara, Reșița, Brașov, Ghimbav, Făgăraș, Cluj-Napoca, Cisnădie, Nădrag, Târgu Mureș și Alba Iulia.

Întors din Iran pe data de 20 decembrie 1989, Ceaușescu la ora 19:00 a ținut o cuvântare televizată, în care i-a etichetat pe protestatorii din Timișoara ca dușmani ai Revoluției Socialiste.

Pe 21 decembrie a fost convocată o mare adunare populară. Vorbind de la balconul Comitetului Central, Ceaușescu a prezentat o serie de realizări ale partidului. Populația a rămas indiferentă, doar cei din față aplaudând.

Mișcări bruște din spatele adunării și sunetul unor petarde au transformat adunare în haos, mulțimea a încercat să se împrăștie. Unii dintre participanți s-au regrupat și au început să protesteze.

Cuplul Ceaușescu au încercat să calmeze mulțimea, dar nu a avut efect. O mare parte a mulțimii a plecat pe străzi. Nereușind să calmeze mulțimea cuplul Ceaușescu, în ziua următoare, au fugit cu un elicopter.

Oamenii erau panicați, dar mulți s-au regrupat pe străzile din apropierea Pieței Palatului și au început să strige sloganuri anticomuniste.

Cu trecerea timpului tot mai mulți oameni ieșeau pe stradă și au început o reprimare, care a durat până a doua zi. Protestatari neînarmați și neorganizați au fost întâlniți cu forțe numeroase, înarmate, organizate și variate.

Pe 22 decembrie, în jurul orei 12:30 televiziunea a fost ocupată de revoluționari, care au anunțat fuga lui Ceaușescu și au spus că au învins.

După ce s-a aflat de fuga cuplului Ceaușescu, în majoritatea localităților s-au întâmplat proteste anticomuniste și anticeaușiste.

Grupul lui Iliescu se duc la sediul CC al PCR și la ora 23:00 este anunțată formarea Consiliului Frontului Salvării Naționale (CFSN) ca nou organ al puterii.

Cu lăsarea serii, obiective importante din București și din alte orașe sunt atacate de persoane necunoscute și înarmate, fiind numiți teroriști.

Au avut loc lupte care au continuat 3 zile. Ion Iliescu a chemat populația să iasă pe străzi și să apere cuceririle revoluționare. Forțele loiale fostului regim au împușcat mulțimile.

La 24 decembrie, Bucureștiul era un oraș în război, focurile de armă continuau și tancuri patrulau orașul.

Soții Ceaușescu au abandonat elicopterul cu care au plecat din capitală în apropiere de Boteni. Ei au luat o mașină și au stat ascunși într-o pădure până la lăsare întunericului, când au mers la sediul Miliției Județene, unde au fost arestați de revoluționarii.

Procesul a început pe 25 decembrie ora 13:20 și s-a terminat la ora 14:40, în Târgoviște. Cuplul Ceaușescu a fost acuzat de Genocid.

Sentința de moarte a fost anunțată la 14:45 și executarea s-a întâmplat la 14:50, în curtea garnizoarei.

Execuția lor a fost moartea comunismului în România și un simbol al democrației în țară.

Primul Război Mondial

Stana Denisa

Clasa a VII-a

Primul Război Mondial, a fost un conflict militar de dimensiuni mondiale. A fost un război global declanșat în Europa, care a durat de la 28 iulie 1914 până pe 11 noiembrie 1918, la care au participat peste 70 de milioane de militari, inclusiv 60 de milioane de europeni, mobilizați într-unul dintre cele mai mari războaie din istorie. Rivalitățile nerezolvate la sfârșitul conflictului au contribuit la începutul celui de-al Doilea Război Mondial, 21 de ani mai târziu.

Situația din Europa, înainte de război, era îngrijorătoare. Imperialismul, Militarismul și Naționalismul se aflau în ascensiune, iar cursa înarmărilor între marile imperii ale Europei a condus la un nivel crescut de militarizare fără precedent. Conflictele teritoriale nerezolvate au creat tensiuni internaționale, iar conflictele regionale multiple au dus la descompunerea relațiilor diplomatice. Războiul a atras în luptă toate marile puteri economice ale lumii, grupate în două alianțe opuse: Puterile Aliate sau Antanta (Imperiul Rus, A Treia Republică Franceză și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei), contra Puterilor Centrale formate din Imperiul German și Austro-Ungaria. Deși Italia a fost membră a Alianței Triple alături de Germania și Austria-Ungaria, ea nu

s-a alăturat Puterilor Centrale, deoarece Austro-Ungaria a atacat-o încălcând termenii alianței. Aceste alianțe au fost reorganizate și extinse pe măsură ce mai multe națiuni au intrat în război: Italia, Japonia și Statele Unite ale Americii care s-au alăturat Puterilor Aliate, în timp ce Imperiul Otoman și Bulgaria s-au alăturat Puterilor Centrale. Declanșarea războiului a fost provocată de asasinarea arhiducelui Franz Ferdinand al Austriei, moștenitor al tronului Austro-Ungariei, de către naționalistul iugoslav Gavrilo Princip la Sarajevo la 28 iunie 1914. Rusia a fost prima care a ordonat o mobilizare parțială a armatelor sale în zilele 24 iulie-25 iulie, iar la 28 iulie, Austria-Ungaria a declarat război Serbiei. Rusia a anunțat mobilizarea generală la 30 iulie. Japonia a intrat în război de partea Puterilor Aliate la 23 august 1914, profitând de ocazia distragerii Germaniei de războiul european pentru a-și extinde sfera de influență în China și Pacific. România s-a alăturat Puterilor Aliate în 1916.

După ce au fost scufundate șapte nave comerciale americane de către focurile trase de submarinele germane și revelația că germanii încercau să obțină cooperarea Mexicului pentru a duce război împotriva Statelor Unite, SUA au declarat război Germaniei la 6 aprilie 1917. o nouă înfrângere militară, i-a determinat pe ruși să încheie pace cu Puterile Centrale prin Tratatul de la

Brest-Litovsk, care le-a acordat germanilor o victorie semnificativă. După uimitoarele ofensive germane de primăvară de-a lungul Frontului de Vest, în primăvara anului 1918, puterile aliante s-au adunat și au condus Ofensiva de 100 de zile împotriva germanilor. La 4 noiembrie 1918, Imperiul Austro-Ungar a acceptat Armistițiul de la Villa Giusti și Germania, care avea propriile probleme cu revoluționarii, a fost de acord cu încheierea unui armistițiu la 11 noiembrie 1918, războiul încheindu-se cu victoria forțelor aliante. Până la sfârșitul războiului sau imediat după aceea, Imperiul German, Imperiul Rus, Imperiul Austro-Ungar și Imperiul Otoman

au încetat să mai existe, iar monarhiile acestora au fost abolite. Frontierele naționale au fost redesenate, cu restabilirea sau crearea a nouă națiuni independente, iar coloniile germane și teritoriile otomane au fost împărțite între puterile victorioase. În timpul Conferinței de la Paris din 1919, cele patru mari puteri (Marea Britanie, Franța, Statele Unite și Italia) și-au impus termenii într-o serie de tratate.

Bulgaria a fost prima din Puterile Centrale care a semnat un armistițiu separat la data de (29 septembrie 1918). La 30 octombrie a capitulat și Imperiul Otoman.

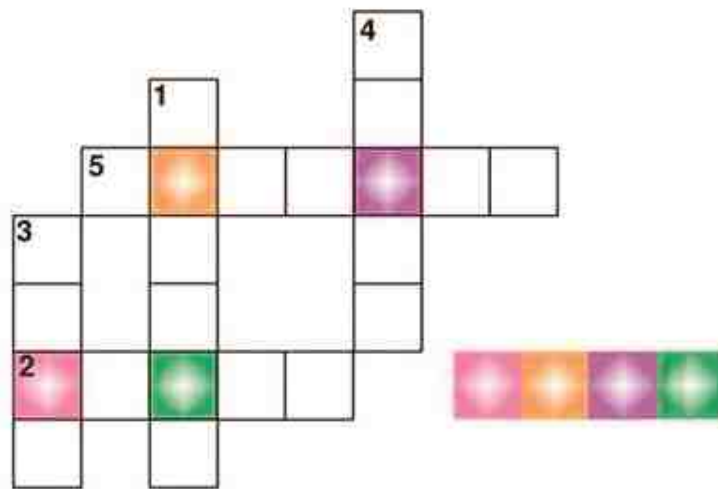

În 3 noiembrie Austro-Ungaria a trimis un steag alb comandantului italian pentru a-i cere un armistițiu și termenii păcii. Armistițiu cu Austria a intrat în vigoare începând cu ora 3, în după amiaza zilei de 4 noiembrie. Ungaria a semnat un armistițiu separat, în urma prăbușirii monarhiei habsburgice. Starea de război între cele două tabere a persistat pentru încă șapte luni până la încetarea finală, consacrată prin semnarea Tratatului de la Versailles cu Germania (28 iunie 1919) și a următoarelor tratate cu Austria (la St. Germain), Ungaria (la Trianon), Bulgaria (la Neuilly) și Imperiul Otoman (la Sèvres).

iunie 1919) și a următoarelor tratate cu Austria (la St. Germain), Ungaria (la Trianon), Bulgaria (la Neuilly) și Imperiul Otoman (la Sèvres).

Puneți în dreptul fiecărui număr, pe verticală sau orizontală, cuvântul care lipsește din proverb. Literele colorate vor da numele unor pomi fructiferi. Succes!

VĂ PLĂC PROVERBELE?

- 1** Prietenul la se cunoaște.
- 2** Ce poți face azi nu lăsa pe
- 3** Răzbunarea e prostului.
- 4** Lupul își schimbă dar năravul ba.
- 5** Cine se scoală de dimineață ajunge.

Pasărea flamingo

Una dintre cele mai interesante creaturi ale naturii este pasărea flamingo, o pasăre de apă, care se remarcă printr-o incredibilă eleganță, constituție zveltă și penaj colorat. Penajul lor roz, picioarele lungi și stilizate, precum și comportamentul impresionant, le fac unice în regatul păsărilor.

Denumirea păsării flamingo provine din cuvântul spaniol flamenco, care înseamnă flacăra și se referă la culoarea strălucitoare a penelor.

Curiozități despre pasărea flamingo:

1. Flamingo american măsoară între 1,20 și 1,45 metri înălțime, dar pot măsoara și între 80 și 140 de cm lungime. Masculii sunt mai înalți decât femelele.
2. Picioarele lungi și subțiri pe care se sprijină - de obicei pe un singur picior, ce poate fi schimbat și în timp ce dorm - ajută la menținerea temperaturii corporale.
3. Ciocul mare și curbat în interior îl folosesc pentru filtrarea apei și pentru a obține hrană.
4. Speranța de viață în libertate este de 30 de ani, iar în captivitate de 50 de ani.
5. Femeia depune un singur ou între lunile mai și august, incubația durând 30 de zile.
6. Puii se nasc albi apoi devin cenușii, iar ca adulți capătă culoarea roz. Adulții au ochii galbeni, iar puii gri.

Toth Sorana Clasa a III-a

Crocodilul

Crocodilul este o reptilă de mari dimensiuni cu piele solzoasă, impermeabilă și foarte dură care îl protejează de uscăciune și de even-

tuali predători. Deși pare greoi din cauza mărimei sale, forma aerodinamică a corpului îi permite să avanseze cu repeziciune în apă și pe distanțe scurte, chiar și pe uscat.

Mărimea crocodililor variază foarte mult în funcție de specie, astfel ca un exemplar dintr-o specie mare (crocodilul de apă sărată) atinge 5-6 metri în lungime cu o greutate de aproximativ 1200 kg.

Când vine vremea să mănânce, aceștia stau la pândă așteptând prada să se apropie, apoi sar dintr-o mișcare să o înșface. Fiind totuși prădători cu sânge rece, nu sunt foarte activi la vânat, putând sta perioade lungi fără hrană.

La cele mai călduroase ore din zi, ei stau tolănți în soare pe malurile râurilor, să își încălzească trupurile imense, în special după o noapte de vânătoare.

Crocodilul este un animal foarte sociabil, care conviețuiește în grupuri mari, mixte de adulți și tineri laolaltă.

Toth Denis clasa a III-a

Ursul polar

Ursul polar este un urs alb care trăiește în zonele nordice înghețate ale Oceanului Arctic, fiind cel mai mare animal de pradă întâlnit pe uscat.

Ursul polar este un mamifer mare, greutatea acestuia ajungând până la 300-600 kg la

masculi și 150–300 kg la femele, înălțimea la 1,8 m și lungimea la 2,5 m. Are o blană de culoare albă. Ghearele mari și puternice sunt capabile să doboare adversarii naturali. Are un strat de grăsime alba sub piele, care îl ajută să se protejeze împotriva frigului, această caracteristică fiind întâlnită și la alte animale din tundră. Este un înțotător excelent.

Ursul polar este carnivor, consumând în special pui de focă, precum și diferite cetacee și pinipede. În principal vânează lângă malul mării, pe calotele de gheață de pe insulele arctice.

Ursul polar este un puternic vânător de foci (*Pusa hispida*). Este cel mai mare carnivor dintre toate speciile de urși, dar și cel mai perseverent și răbdător. Are un plan de atac excelent: se așază lângă o copcă ore în șir așteptând ca focile să iasă.

Mircescu Marisa Clasa a III-a

Rândunica

Este o pasăre mică, are o lungime de 19 cm, mai mică decât vrabia, și o greutate de 16-24 g. Longevitatea maximă este de 15 ani și 11 luni. Are aripile lungi, înguste și ascuțite și coada adânc bifurcată, cu rectricele laterale foarte lungi.

Fruntea este brun-roșcată, creștetul și spatele albastru-închis; aripile și coada negre, partea inferioară a gâtului brun-roșcată, pe piept o dungă lată albastru-închisă.

Sexele sunt aproape identice, femela este mai puțin lucioasă, cu rectricele laterale ale cozii mai scurte. Zboară rapid, cu bătaii neregulate din aripi.

Zaha Alexandra Clasa a III-a

Știați că...?

Iepurii sunt animale de companie din ce în ce mai iubite și des întâlnite în casele noastre. Aparent puțin pretențioși, iepurii cer mai multă preocupare și dedicare îngrijirii lor.

Durata de viață a unui iepure este de până la 7 ani, are dieta ierbivoră, îi place să trăiască în general la câmp, are numele științific *Oryctolagus cuniculus* și este foarte vânat de către păsări mari, vulpi și șerpi!

Toth Carla Clasa a III-a

1. Câinii sunt primele animale domesticate de om, în urmă cu aproximativ 12.000 de ani.
2. Nasul fiecărui câine are o amprentă unică, la fel ca degetele noastre.
3. Un câine este la fel de inteligent ca un copil de 2-3 ani. Asta înseamnă că înțelege 150-200 de cuvinte, inclusiv semnale și mișcări asociate lor.
4. Cainii au un simț al mirosului de 1000 de ori mai puternic decât al omului.

1. Penajul alb-negru le oferă un camuflaj perfect când sunt în apă după hrană. De sus, penajul negru e greu de observat, sub apă, penajul

alb arată că și cum se reflectă soarele pe suprafața apei.

2. În general, pinguinii trăiesc între 15 și 20 de ani.

3. Știai că atunci când mamele-pinguin pierd un pui, încearcă să fure altul, iar celelalte femele sar în ajutorul celei atacate?

4. Pinguinii pot bea apă sărată, deoarece glanda laterală nazală îndepărtează excesul de sare.

5. Cea mai mică specie de pinguini este Micul Pinguin Albastru. Are 40 cm și un kg.

Pisicile sunt printre cele mai populare animale de companie din zilele noastre și continuă să ne uimească, cu fiecare ocazie, prin micile lor ciudățenii.

1. Spre deosebire de noi, pisicile nu simt gustul dulce – ceea ce probabil explică și faptul că nu prea sunt atrase de el.

2. Pisicile tărcate, de culoare portocalie, au pistrii în jurul gurii și pe pleoape.

3. Torsul pisicilor are uneori puteri vindicatoare pentru ele însele.

4. Creierul pisicilor conține aproximativ de două ori mai mulți neuroni decât creierul câinilor. Pisicile au în jur de 300 milioane de neuroni, pe când cainii au, în jur de 160 de milioane.

5. O pisică poate sări 2.4 m dintr-o singură mișcare!

Sîrb Rucsandra Clasa a III-a

JACK – PRIETENUL MEU

Eu mă numesc Paul am opt ani și am un prieten bun, un câine pe nume JACK este un brac german.

După JACK am fost până în Carei, anul trecut și era cât doi pumni de ai mei. Era speriat pentru că l-am luat de lângă frații lui și de lângă

mămica și tătucul lui.

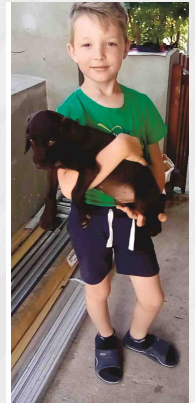
mămica și tătucul lui.

L-am îngrijit cu drag eu și familia mea și JACK a crescut, luna viitoare în iunie face un an și acum are 30 kilograme.

În fiecare zi mă joc cu JACK pe pășune cu mingea și am un prieten de nădejde care mă așteaptă acasă cuminte când sunt la școală.

Când suntem plecați de acasă JACK păzește casa, nu intră nimeni în curte pentru că latră tare și are un glas gros.

Prietenul meu JACK este un suflet nobil pe care oricine și l-ar dori prin preajma.

Paul Sabău - Vitișan - clasa I

Cele mai mici animale din lume

Un cameleon de dimensiunea unui vârf de chibrit, un șoarece care cântărește doar 3 grame și un lemur de doar 5 centimetri. Ai spune că este vorba despre personaje din desene animate, dar, aceste creaturi chiar există numărându-se printre cele mai mici animale din lume.

1. Iepurele pigmeu

- este cel mai mic și mai rar întâlnit iepure din lume, având, în medie, între 22 și 27 centimetri lungime și

cântărește puțin sub 450 de grame. Acesta își are originea în Statele Unite fiind, de asemenea, singura specie nativă de iepuri din America de Nord.

2. Marmoseta pigmeu

- în lumea primatelor, recordul pentru cel mai mic animal îl deține marmoseta pigmeu. Aceasta trăiește în America de Sud și este atât de mică,

Încât încape în palma unui om. În medie, marmoseta pigmeu, cântărește între 9 și 140 de grame și are o înălțime de doar 15 centimetri.

cântărește doar 5 grame. Corpul animalului are o lungime de aproximativ 5 centimetri, în schimb, are o coadă imensă, de două ori mai lungă decât corpul.

3. Cameleonul *Brookesia Micra*

Acest animal poate fi întâlnit pe insula Madagascar și este cel mai mic cameleon descoperit vreodată. Ca să-ți poți da seama cât este de mic, imaginează-ți că poate sta liniștit pe vârful unui băț de chibrit.

4. Chițcanul etrusc

- această specie de chițcan poate fi întâlnit în Africa, Asia și în sudul Europei. Creatura cântărește mai puțin de 2 grame și are doar 3.8 centimetri lungime. Deși sunt minuscule, aceste animale au un apetit uriaș: consumă în fiecare zi o cantitate de mâncare egală cu dublul greutății lor.

Africa, Asia și în sudul Europei. Creatura cântărește mai puțin de 2 grame și are doar 3.8 centimetri lungime.

5. Antilopa regală

- acest animal este răspândit în pădurile din Sierra Leone și Ghana. Este cea mai mică antilopă din lume, având o lungime de doar 25,4 centimetri și cântărește în jur de 2,5 kilograme. Animalul este foarte greu de văzut, din cauza naturii sale retrase și nocturne.

6. Broasca *Paedophryne Amauensis*

- printre cele mai mici animale de pe Terra se numără și o specie de broaște din Papua Noua Guinee, de mărimea unei muște, această broască are lungimea de doar 7 milimetri. Asta înseamnă că este mai mică decât o monedă de 50 de bani.

7. Lemurul-șoarece pigmeu

- acest lemur minuscul trăiește în Madagascar și

8. Paianjenul *Microhexura montivaga*

- această specie de păianjen a fost descoperită în 1923 în Munții Apalachi. Insecta trăiește în mușchii care crește pe pietrele din pădurile de munte. Creatura este și deținătoarea titlului de cel mai mic păianjen, măsurând doar 3 milimetri.

9. Peștele *Paedocypris*

- de la cap la coadă, măsoară doar 7.9 milimetri. Acest pește are abilitatea de a supraviețui în ape cu aciditatea ridicată fiind întâlnit în Asia de Sud-Est, și anume în Filipine, Malaysia și Indonezia.

10. Jerboa pitic cu trei degete

Ai zice că este un ghemotoc de bumbac cu doi ochi și picioare enorme. Dar jerboa pitic este, de fapt cel mai mic rozător din lume. Animalul are o greutate de aproximativ 3 grame și o lungime de numai 4.4 centimetri.

Băbșan Adelina Raluca - Clasa a V-a

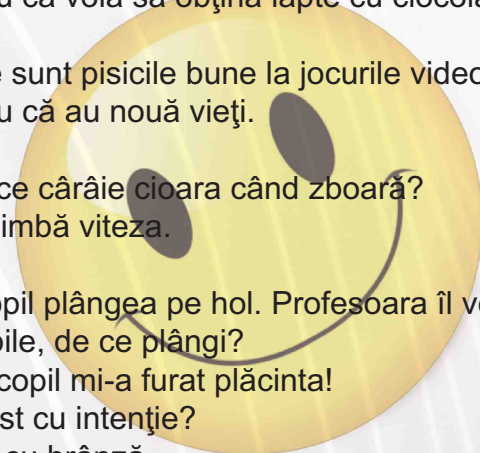
De ce fermierul și-a luat o vacă maro?
Pentru că voia să obțină lapte cu ciocolată.

De ce sunt pisicile bune la jocurile video?
Pentru că au nouă vieți.

– De ce cârâie cioara când zboară?
– Schimbă viteza.

Un copil plângea pe hol. Profesoara îl vede.

– Copile, de ce plângi?
– Un copil mi-a furat plăcinta!
– A fost cu intenție?
– Nu, cu brânză.....

Învăță cum să înveți

Prof. Înv. primar Ardelean Ioana

Școala aproape se termină, iar „distracția” abia acum începe: ore de școală, teste, teze, bac, evaluare națională, admitere sau orice alt examen – ore întregi de învățat, de stres combinat cu lipsă de chef. Cam asta e atmosfera pe care ți-o imaginezi, de obicei, când știi că ai de învățat.

Ți-ai pregătit câmpul de luptă: un scaun confortabil, telefonul e aproape în caz că te caută cineva, ai mâncat „bucățica” de ciocolată care îți oferă energia necesară, cartea e deschisă și ești gata să... privești minunații pereți care devin dintr-o dată foarte interesanți sau, în cel mai rău caz, să adormi. Tehnica tociturii ar cam trebui dată uitării pentru că nu mai e la modă și nici foarte bună pe termen lung. Fiecare trebuie să-și creeze modul lui de învățare, deoarece nu toți pot învăța împreună cu un coleg, care poate că nu este atât de motivant, ori nu toți rețin de la prima citire lecția (ori nu toți mănâncă ciocolată).

Ai putea folosi următoarele metode pentru a-ți ușura procesul de învățare și pentru a scurta timpul alocat acestuia:

1. Învăță puțin... și des

Atunci când ai învățat să practici un anumit sport, să vorbești o limbă străină sau să cânti la un instrument, ți-a luat un timp îndelungat să stăpânești bine fiecare deprindere. Fă la fel și cu lecțiile lungi. Citește-le cu o săptămână sau mai multe înainte. Alocă-ți zilnic 30-50 de minute cu pauză de 10 minute (pentru reîncărcarea bateriilor), în loc să repeți tot cu o zi înainte. Vei avea și mai multă siguranță asupra subiectelor și vei preveni uitarea acestora.

2. Motivație la fiecare pas

Oferă-ți câte o răsplată după fiecare țintă atinsă. Ar putea fi o scurtă plimbare, ceva bun de mâncare (care să te ajute în același timp să ai energie și care să-ți facă creierul să funcționeze cât mai bine), poți citi ceva interesant sau poți face niște exerciții fizice. Acestea nu doar că îți vor îmbunătăți sănătatea, dar îți vor da energie,

anduranță pentru a studia în continuare și-ți vor menține mintea într-o stare alertă. Pont: făcând sport, creierul reține mai bine și mai multă informație.

3. Doar tu și cartea

Dacă erai supărat că nu poți folosi „modul avion” la telefon prea des, află că îl poți folosi atunci când înveți, pentru a nu fi distras de notificările și de prietenii care au chef de ieșiri sau de vorbit. Alungând absolut orice îți poate fura atenția, mintea ta se va concentra numai pe ce ai de învățat. De asemenea, mediul în care înveți trebuie să fie unul liniștit și curat (nu cu foi și cărți împrăștiate peste tot). Dacă ai vecini puțin mai gălăgioși, poți folosi niște dopuri de urechi sau poți învăța într-o bibliotecă.

4. Apucă-te de predat

Da, sună ciudat, dar dacă atunci când înveți cu voce tare, te prefaci că îi explici lecția cuiva sau chiar ai pe cineva căruia să-i predai, vei înțelege și vei reține altfel informațiile. Recent am încercat să aplic această metodă, explicându-i mamei mele o lecție la biologie despre sistemul osos. În același timp, îi arătam unde e localizat fiecare os al membrului superior. În timpul testului, aveam în cap această imagine, dar și cuvintele cu care explicasem lecția.

5. Află ce fel de memorie ai

Fiecare avem un tip de memorie: vizuală, auditivă sau kinestezică. Pentru a afla care dintre aceste tipuri este mai dezvoltat, putem face niște teste pe internet sau ne putem da seama cu timpul. Astfel, pentru fiecare categorie de memorie, avem mai multe modalități de învățare:

Memorie vizuală: folosește imagini, desene făcute de tine pe o foaie separată (biologie), post-it-uri sau floricele și bulinuțe lângă fiecare propoziție importantă. Nu sublinia decât ce e cu adevărat important și cuvintele-cheie.

Memorie auditivă: înregistrează-te pe telefon și ascultă lecția de mai multe ori, încearcă să fii cât mai atent în clasă și să notezi mai puțin. Poți învăța în timp ce ascuți muzică clasică, dacă nu te încurcă. De asemenea, poți să citești cu

voce tare sau să întrebi profesorul când nu înțelege ceva.

Memorie kinestezică: mestecă aceeași aromă de gumă și când înveți, dar și în timpul testului. Cu toate că nu pare să aibă vreo legătură și nici nu e foarte sănătos, te va ajuta chiar mult. Mai poți să te plimbi prin cameră în timp ce citești materialul și să înveți câte o definiție în fiecare colț/ loc din încăperea. Prin această metodă, îți vei crea în cap un fel de hartă a lecției.

6. Ai grijă de creierul tău

Este foarte important să îți antrenezi memoria dinainte. Nu poți sta un an întreg fără să memorezi ceva, apoi să te apuci deodată să developezi cărțile. Sănătatea joacă un rol la fel de important în procesul de învățare. Ai grijă să faci sport destul, să mănânci sănătos și să fii odihnit.

Chiar dacă ai mai auzit asta, nu te stresa, deoarece simpla agitație nu va îmbunătăți situația.

După ce te-ai pregătit foarte bine, o rugăciune înainte de examen îți va oferi liniștea și siguranța de care ai nevoie.

Mult succes!

IMPORTANTA LECTURII ÎN CICLUL PRIMAR

Gustul pentru lectură se formează încă de la vârste fragede, în familie.

În societatea de azi, din cauza altor componente informative – televiziunea, cinematograful și Internetul – cartea poate trece aproape neobservată. Fără a minimaliza importanța celorlalte mijloace moderne de informare și culturalizare, trebuie avut în vedere, că nimic nu poate înlocui cartea. În afara cărții nu poate fi concepută o cultură sistematică a individului și a societății.

Unul din obiectivele fundamentale ale limbii române, ca disciplină școlară la clasele mici, o constituie formarea și cultivarea gustului pentru

citit, pentru lectură, iar cartea trebuie să devină „prietenu” lor nedespărțit. Lectura este aceea care formează progresiv un tânăr cu o cultură comunicatională și literară de bază, capabil să înțeleagă lumea din jurul său, să comunice și să interacționeze cu semenii, exprimându-și gânduri, stări, sentimente, opinii, să fie sensibil la frumosul din natură și la cel creat de om.

La vârsta școlară mică se pun bazele formării personalității copilului: valorificarea capacităților intelectuale prin formarea unei motivații intrinseci pozitive, dezvoltarea intereselor, asigurarea echilibrului emoțional, formarea unei imagini despre sine și despre alții, capacitatea de a opera cu criterii morale și de adaptare normativă.

Lectura are ca scop să dezvolte gustul elevilor pentru citit și să-i facă să iubească cartea, să le satisfacă interesul pentru a cunoaște viața, oamenii și faptele lor.

Tot ea influențează dezvoltarea personalității copilului. Din cărți, copiii află multe lucruri despre anotimpuri, viața animalelor și a plantelor, despre descoperiri geografice, despre evenimente și personalități literare, artistice, istorice, despre frumusețile și bogățiile patriei. Cărțile le vorbesc și despre sentimentele omenești, despre prietenie, cinste, omenie. Citirea cărților contribuie la îmbogățirea cunoștințelor elevilor, la formarea unui vocabular bogat, la dezvoltarea exprimării. Eroii cărților devin modele pentru elevi. Copiii au impresia că participă direct la fapte și evenimente din cuprinsul cărții.

Lectura oferă copilului posibilitatea de a-și completa singur cunoștințele, de a le îmbogăți.

Prof.înv.primar: Ilieș Luminița Iulia

CUM SĂ AI SUCCES LA ÎNVĂȚĂTURĂ ...?

- Să-ți înveți lecțiile și să-ți faci temele zilnic.
- Să încerci să rezolvi singur temele, fără ajutorul altcuiva.
- Să repeți lecțiile din urmă la un interval de 14 - 15 zile, ca să nu le uiți.
- Să te străduiești să înțelegi ceea ce înveți și să nu înveți pe de rost.
- Să citești cât mai mult.
- Să descoperi cât mai mult.
- Să descoperi în fiecare obiect de învățatură o parte frumoasă care să te atragă.
- Să perseverezi chiar dacă la început este greu, fiindcă până la urmă vei reuși.
- Să te odihnești o oră după amiază și apoi să-ți faci temele.
- Să te culci cel mai târziu la ora 21 pentru ca a doua zi să fii odihnit.

Prof.înv.primar:Ilieș Luminița Iulia

Importanța lecturii în viața elevului

Ce este lectura?

Lectura sau cititul este un proces cognitiv complex de decodare a simbolurilor cu scopul de a construi sau de a deriva sens și înțelegere. Lectura dezvoltă limbajul, este folosită pentru comunicare, în schimbul de informații și idei.

Lectura este cea mai importantă etapă a formării unui om. Încă de când suntem la o vârstă mai fragedă începem să citim primele silabe, până când ajungem să citim un roman întreg. Atunci când citești ai ocazia să intri în lumea basmelor, fără să îți mai pese de nimic din jurul tău.

Este bine ca elevii să facă exerciții ca să înțeleagă lecția, dar cel mai important este cititul pentru a-ți îmbunătăți vocabularul și pentru a te exprima mai ușor.

Cartea este un element foarte important. În ea poți găsi lucruri magice, și fascinante. Eu presupun că este mult mai captivantă decât un joc video și îți aduce mai multe beneficii decât jocurile.

Mircescu Salome-Oana

Clasa a V-a

Rolul învățătorului în facilitarea redactării de mesaje în diverse situații de comunicare

Prof. Crișan Dan Iulian

Copilul este receptiv la elementele cunoașterii, este curios din fire și se manifestă verbal, nonverbal și paraverbal, dorind să-și comunice trăirile. De aceea, în toate lecțiile, dar mai ales în orele de Limbă și Comunicare, învățătorul trebuie să valorifice capacitatea de comunicare a elevilor, să evidențieze rolul nonverbalului și al paraverbalului în comunicare, fiind importantă combinarea celor trei forme de comunicare în vederea realizării unei comunicări eficiente. În aceste ore, se urmărește formarea și dezvoltarea capacității de comunicare a elevilor, cunoașterea, practicarea și îmbunătățirea unor forme variate de comunicare. (Badea M, 2003, p. 40).

Astfel, se contribuie semnificativ la formarea și dezvoltarea capacității de ascultare activă și prin aceasta, la promovarea unui climat de înțelegere și de cooperare între locutori. Ascultarea activă îmbunătățește comunicarea didactică trebuind să fie practică în egală măsură de partenerii în educație-profesorul și elevii.

Învățătorul trebuie să încurajeze elevul (prin gestică și mimică) atunci când este de acord cu cele afirmate de acesta, trebuie să-l urmărească, fără a-l întrerupe, pentru ca acesta să nu

și uite ideea, să reformuleze sau să parafrazeze cele spuse de elev pentru a verifica dacă a înțeles bine și, totodată, pentru a-i oferi elevului un feedback asupra celor afirmate, să recapituleze ideile exprimate de elevi și să acorde credibilitate elevilor. În același timp elevii trebuie să urmărească cu atenție explicațiile învățătorului, confirmând prin contact vizual, poziție în bancă, gestică și mimică, interesul manifestat pentru cele prezentate, să formuleze întrebări clarificatoare, după ce, prin reformulare sau parafrazăre, a demonstrat ce a înțeles din cele comunicate, să recapituleze ideile prezentate de învățător, să demonstreze înțelegerea celor expuse prin rezolvarea sarcinilor propuse de învățător, să valorifice informațiile primite prin exprimarea unui punct de vedere personal asupra ideilor discutate. (Joița, Elena, 2007, p. 32)

În opinia E. Joița învățătorul trebuie să-și dovedească în orice moment competențele sale comunicative, trebuie să aibă întotdeauna o exprimare corectă, clară, stimulativă și încurajatoare. Niciodată nu trebuie să aibă o atitudine inhibitoare, jignitoare, supărătoare, iritantă, încărcată de reproșuri. (Ibidem)

În comunicarea școlară, capacitatea de influență a învățătorului este astfel, net superioară. Când educatorul și elevul știu să comunice, procesul de comunicare se va desfășura în profitul amândurora.

Învățătorul trebuie să acorde un interes deosebit pentru dezvoltarea competenței comunicative a elevilor, care nu înseamnă doar construirea de enunțuri corecte din punct de vedere ligvistic și gramatical ci și evidențierea calităților estetice, morale, sociale, spirituale ale vorbitorului.

Exercitarea profesiei de învățător presupune însușirea următoarelor competențe specifice, după cum constată Constantin Cucoș: (Cucoș, Constantin, 2008, p. 271)

- competența profesională care-i permite totdeauna să lucreze cu un public (clasa de elevi) și care presupune capacitatea acestuia de a organiza munca în echipă, de a diversifica sarcinile;

- capacitatea de a întreține raporturi satisfăcătoare cu eșaloanele ierarhiei superioare: directori, inspectori;

- competența de a dezvolta bune relații cu „beneficiarii”- elevi, părinți, comunitate.

Pe lângă faptul că dascălul trebuie să fie un exemplu pentru elevii săi, trebuie să fie și o „autoritate”, cu sensul de specialist spre care ceilalți privesc cu respect și încredere. Trebuie de asemenea să fie specialist în a-i înțelege pe copii, tratându-i astfel încât să le câștige respectul, ținând cont de faptul că disciplina este eficientă numai atunci când ești serios și sigur de ce spui, în așa fel încât ei să-ți poată urma întru totul îndemnul.

Totul depinde de învățător în calitatea sa de organizator, dirijor, orchestrator și regizor al activității care trebuie să creeze ocazii de comunicare independentă, pe grupe și cu întreaga clasă, să încurajeze interacțiunea elevilor și să-și reducă intervențiile proprii, să stimuleze participarea elevilor la dramatizări și la jocurile de rol, să-i încurajeze pe elevi să pună întrebări și să-i ajute să găsească singuri răspunsuri, să încurajeze schimbul de informații și discuțiile dintre elevi, să ofere activități prin care să câștige interesul elevilor și să-i stimuleze să reflecteze, să discute și să-și împărtășească experiențele lor de învățare, să formeze echipe flexibile, a căror componență se schimbă frecvent, să dezvolte tehnici și strategii proprii de comunicare cu elevii și să-și noteze informațiile despre modul în care vorbește și gândește fiecare elev. Dacă nu este bine organizată, nu are obiective clare, nu se realizează în forme variate și atrăgătoare, iar învățătorul nu creează contexte comunicative relevante pentru viața zilnică a copiilor, veridice, nuanțate, convingătoare și eficiente, lecția poate fi plictisitoare și grea.

Învățătorul trebuie să creeze situații de învățare cât mai variate și cât mai actuale din perspectiva realității înconjurătoare și a nevoilor de viață ale copiilor creând situații de comunicare ori de câte ori transmite informații punându-i astfel pe elevi în situații practice, mai mult sau mai puțin familiare, ajutându-i pe aceștia să cunoască și să respecte regulile fără de care mesajul transmis

nu produce efectele dorite.

Prin folosirea unor strategii activ-participative care să stimuleze actul comunicării și prin organizarea unor activități didactice atractive, învățătorul va transmite elevilor săi mesaje însoțite de sentimente și emoții pozitive, le va da curajul de a-și exprima ideile, le oferă posibilitatea de a înțelege splendoarea lumii înconjurătoare și de a căuta răspunsuri în multitudine de cunoștințe deținute de fiecare. Dascălul va avea succes dacă va înțelege nevoile copiilor.

Pentru dascăl educația va rămâne mereu o artă: arta de a adapta la o situație precisă indicațiile generale, arta de a iubi, de a râde, de a asculta, de a te juca, de a te dăruia, de a înțelege, de a fi drept, de a găsi metoda potrivită în orice moment. (Bratu, Gheorghe, 2004, pp.120-122)

Copiii au nevoie să fie iubiți, au nevoie să li se acorde încredere, au nevoie să fie liberi să trăiască cu experiența vieții, au nevoie de stimulare și au nevoie să fie învățați. Astfel, învățătorul trebuie să caute metodele cele mai potrivite de predare, atractive și pe înțelesul copiilor pentru ca aceștia să dobândească sau să-și consolideze cunoștințele. Prin aceste metode corect explicate se stimulează munca în grupuri unde elevii vor coopera cu ușurință, iar activitățile de acest gen nu pot fi decât benefice.

BIBLIOGRAFIE

*** Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română, clasa a II-a, aprobată prin Ordinul Ministrului Nr. 3418/19.03.2013

Badea, Mariana, (2003), Comunicare și climat educațional- suport de curs, Casa Corpului Didactic Prahova

Bratu, Gheorghe, (2004), Aplicații ale metodelor de gândire critică la învățământul primar, București, Editura Humanitas Educațional

Cucoș, Constantin, (2008), Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași

Joița, Elena,(coordonator), (2007), Profesorul și alternativă constructivistă a instruirii-material suport pedagogic, Craiova.

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL (pe scurt)

Cătană Adelina - clasa a VII-a

În 28 iunie 1914, moștenitorul tronului Austro Ungariei, Franz Ferdinand, este asasinat la Saraievo de un student bosniac. În urma acestui incident, în 28 iulie Austro Ungaria declară război Serbiei.

Ulterior, intră în acțiune sistemele de alianță, Rusia declară război Austro Ungariei iar Germania declară război Rusiei și Franței în timp ce Italia și România se declară neutre. Războiul se desfășoară pe două fronturi principale, în V și E. În urma luptelor rușii sunt înfrânți de germanii la Tannenberg și Lacurile Mazuriene iar germanii sunt opriți de francezi pe râul Marna. Turcia intră în război de partea Puterilor Centrale

În anul 1915 apar arme noi, trecându-se la războiul de tranșee. Armata sârbă este înfrântă de Puterile Centrale iar Bulgaria intră în război de partea Puterilor Centrale. În urma confruntărilor, rușii suferă pierderi foarte mari, peste 2.000.000 de soldați ruși murind pe front. Și Italia intră în război de partea Antantei

În anul 1916 România intră în război. În vara anului 1917 românii opresc ofensiva germană la Mărăști, Mărășești și Oituz iar în mai 1918 România este obligată să încheie pacea cu Puterile Centrale.

În februarie 1917 țarul Nicolae al II-lea este obligat să renunțe la tron iar în octombrie 1917 datorită revoluției comuniste, Rusia iese din război

Începând din luna septembrie aliații germanilor încep să iasă din război (Austro-Ungaria, Turcia, Bulgaria). În 11 septembrie 1918 Germania semnează Armistițiul cu Antanta.

STILUL DE ÎNVĂȚARE

Consilier școlar,
Prof. Simona Loboș

Învățarea este una dintre cele mai relevante activități din viața copiilor și adolescenților. Aceasta are ca scop achiziționarea unor cunoștințe, abilități, deprinderi, comportamente etc., care au ca rezultat schimbarea, în sensul evoluției personale și dezvoltării educaționale.

Pentru a obține rezultatele dorite, stilul de învățare joacă un rol foarte important. Acesta este considerat modul cel mai eficient prin care un elev recepționează, înțelege, reține și este capabil să utilizeze o nouă informație. Cu alte cuvinte, stilul de învățare evidențiază preferința elevului pentru mediul concret de învățare în clasă sau acasă, modul în care dorește să studieze, respectiv: preferința pentru lucrul în echipă sau studiul individual, preferința pentru situații nestructurate sau pentru situații structurate, preferința pentru o anumită modalitate perceptivă etc.

Vă invit să descoperiți ce stil de învățare vi se potrivește în vederea structurării eficiente a activității școlare.

Chestionar *Stilul meu de învățare*

Mai jos, vei regăsi o serie de afirmații cu privire la modul în care înveți. Notează în dreptul fiecărei afirmații cifra corespunzătoare frecvenței cu care utilizezi strategiile descrise:

- 1 - Rar
- 2 - Câteodată
- 3 - Foarte des

Stil de învățare vizual

1. Realizez desene sau pictograme și fac scheme pentru a reține mai bine ceea ce învăț.
2. Subliniez datele importante și informațiile esențiale pe care doresc să le învăț.
3. Utilizez culori pentru a marca ideile importante din material/ text.
4. Îmi amintesc ușor detalii din filmele sau emisiunile TV pe care le-am văzut.
5. Învăț cel mai bine atunci când citesc informații din caiete sau manuale.

Scor total

Stil de învățare auditiv

1. Citesc cu voce tare materialul pe care trebuie să îl învăț.
2. Îmi amintesc ușor detalii din ceea ce îmi spun sau îmi explică alții.
3. Rog pe cineva să îmi pună întrebări despre materialul învățat.
4. Creez rime pentru a învăța mai repede anumite informații.
5. Învăț cel mai bine atunci când ascult ce-mi explică profesorul în clasă.

Scor total**Stil de învățare kinestezic**

1. Mă plimb prin cameră în timp ce învăț (merg într-un ritm anume, bat ritmul cu degetele sau cu picioarele).
2. Ascult și privesc la modul în care ceilalți utilizează gesturile pentru a semnaliza reacțiile lor (ex: salută, strâng mâna, zâmbesc, se încruntă etc.) și încerc să fac și eu la fel.
3. Când citesc, încerc să evit poziția tipică de citit și încerc să variez pozițiile corpului.
4. Reaționez la ceea ce citesc: indic cuvinte cheie, dau din cap când sunt de acord, mă încrunt, zâmbesc, fac comentarii etc.
5. Învăț cel mai bine dacă văd o demonstrație a unui lucru/ unei activități decât dacă citesc sau aud despre ea.

Scor total

Calculează scorul total pentru fiecare secțiune, însumând cifrele corespunzătoare răspunsurilor tale.

Notează în continuare rezultatele obținute de tine:

1. Stilul predominant cu scorul cel mai mare _____
2. Stilul cu al doilea scor _____
3. Stilul cu scorul cel mai mic _____

Chestionar preluat din: Opre, A., Benga, O., Băban, A. (2015), Managementul comportamentelor și optimizarea motivației pentru învățare, Cluj- Napoca: Ed. ASCR

Basmul

Basmul este un text care înfățișează o lume fantastică, în care se petrec întâmplări supranaturale și în care trăiesc creaturi fabuloase, ființe umane cu puteri supranaturale sau animale cu însușiri omenești.

Tema principală a basmului este lupta dintre bine și rău, care se termină cu triumful binelui.

Există personaje:

- Pozitive - care salvează lumea, luptă pentru caștigul binelui și pentru a apăra oamenii, animalele și dau dovadă de curaj, bunătate și ajutor față de cei cu care conviețuiesc (prinț/prințesă, zână, regi/regine, împărat/împărăteasă, unicorn etc.).
- Negative - care sunt invidioase pe personajele pozitive și vor să fure sau să distrugă tot ce au ele, încearcă să ajungă la putere și să stăpânească totul (balauri, dragoni).

Pentru a se lupta între ele, personajele au nevoie de obiecte magice (nuielușă magică, baghetă fermecată, sabie, paloș, apă vie, apă moartă, poțiuni magice, măhuri fermecate).

În basm pot să apară formule specifice:

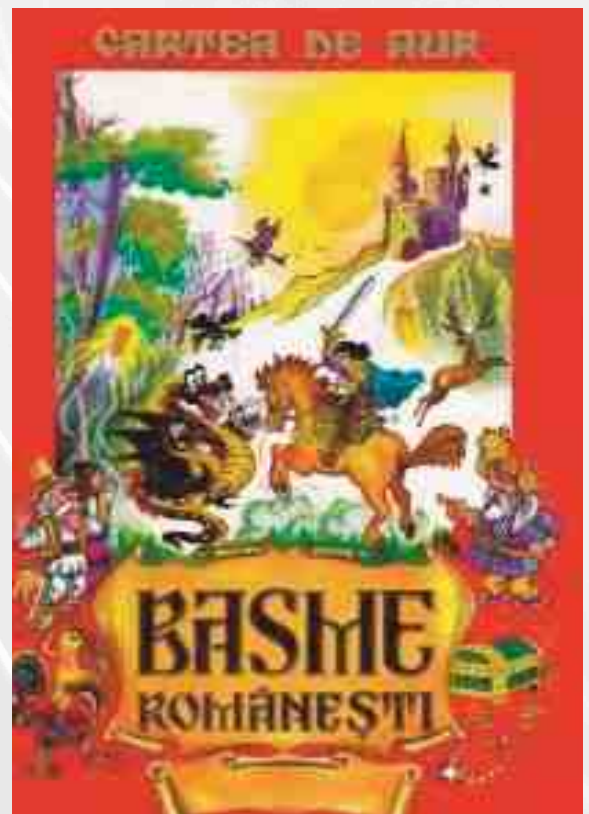
- Inițiale - „A fost odată ca niciodată...”
- Mediane - „Din povestea noastră, înainte mult mai este...”
- Finale - „Am încălecat pe un cui și altă poveste nu vă mai spui...”

Întâmplările basmului se desfășoară în diferite locuri: în palate, în păduri, în case, în poieni etc.

Acțiunea textului este spontană și dinamică, petrecându-se întâmplări uluitoare, nemaipomenite la care participă personaje metaforice.

Basme românești:

- „Povestea lui Harap-Alb” (Ion Creangă);
- „Punguța cu doi bani” (Ion Creangă);
- „Doi feți cu stea în frunte” (Ioan Slavici);
- „Făt Frumos din lacrimă” (Mihai Eminescu);
- „Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte” (Petre Ispirescu).

Tușer Alexia-Riana

Clasa a V-a

CURIOZITĂȚI DESPRE ROMÂNIA

1. Cele mai cunoscute romane, inspirate de locuri din România, sunt „Castelul din Carpați” de Jules Verne și „Dracula” de Bram Stoker.
 2. România este pe locul nouă în lume în ceea ce privește producția de vin.
 3. Bancnota românească de 10 bani pusă în circulație în 1917 este cea mai mică bancnotă din lume printată vreodată. Dimensiunile ei sunt de 2,75 x 3.80 cm.
 4. Motorul modern cu reacție a fost inventat de inventatorul bucureștean Henri Coandă în 1910.
 5. Rețeaua de transport în comun din București este a patra cea mai mare din Europa.
 6. Soprana Alma Gluck, prima artistă lirică ce a reușit să vândă 1 milion de înregistrări, s-a născut în București pe 11 mai 1884.
 7. În Brașov se găsește cea mai mare biserică în stil gotic dintre Viena, Austria și Istanbul, Turcia: Biserica Neagră.
 8. Castelul Peleş a fost primul castel din Europa care a fost în întregime luminat cu curent electric. Energia electrică era produsă de instalația proprie a castelului. Sistemul de încălzire al castelului a fost construit în 1888 și este funcțional și astăzi.
 9. Al doilea glaciuar subteran ca mărime din Europa, Ghețarul din Peștera Scărișoara, se găsește sub Munții Bihor din România. Are un volum de 75.000 de metri cubi și are o vechime de peste 3.500 de ani.
 10. Sursa de inspirație pentru Conte Dracula, personaj creat de Bram Stoker, a fost domnitorul Vlad Țepeș, nume provenit din cauza faptului că îi trăgea în țepă pe dușmanii săi și îi lasă așa de-a lungul drumurilor.
 11. Timișoara a devenit în 1889 primul oraș din Europa care a avut iluminat public electric.
 12. De asemenea, Timișoara a fost primul oraș european care a introdus tramvaiele trase de cai, în anul 1869.
 13. Stiloul a fost inventat de craioveanul Petrache Poenaru și a fost brevetat în mai 1827. Inventatorul a trăit între anii 1799-1875.
 14. Cea mai înaltă biserică de lemn din lume și a doua structură de lemn din Europa este Mănăstirea Peri din localitatea Săpânța, Maramureș. Are o cruce înaltă de 7 metri care cântărește 455 de kilograme în vârful bisericii care are o înălțime de 78 de metri.
 15. Mini-seria americană „Hatfields & McCoys”, în roluri principale fiind Kevin Costner și Bill Paxton, a fost filmată în România.
 16. Nicolae Păulescu a fost omul de știință român care a descoperit insulina și care inițial a numit-o pancreină. Cu toate acestea, doi oameni de știință canadieni au primit Premiul Nobel în 1923
-

pentru studiile lor despre insulină, însă munca de pionierat a lui Păulescu în domeniul medicinei diabetice fiind acreditată în mod corespunzător.

17. Filmul „Cold Mountain” în care a jucat cunoscuta actriță Nicole Kidman a fost filmat în România.

18. Canalul Dunăre-Marea Neagră din Dobrogea este pe locul trei în ceea ce privește lungimea unei căi de navigație create de mâna omului, după Canalul Suez și Canalul Panama.

19. Cele mai vechi fosile de homo sapiens de până acum au fost descoperite în sud-vestul României, în Peștera cu Oase. Fosilele sunt vechi de aproximativ 37 800-42 000 de ani.

20. Biserica Unitariană a fost fondată în Transilvania, locul unde s-a născut Francisc David în 1510.

21. Constanța a fost asociată cu legenda lui Iason și argonauții, care s-au îmbarcat într-o călătorie lungă din Grecia la Kolchis, Georgia de pe coasta Mării Negre, în căutarea lânii de aur.

22. În Munții Carpați se întâlnesc cele mai mari păduri virgine din Europa și adăpostesc peste 400 de specii unice de mamifere, inclusiv Capra Neagră. 60% din populația de urși bruni din Europa trăiește în Munții Carpați din România.

23. Limba română are o vechime de 1.700 de ani.

24. Biserica Neagră din Brașov are cea mai mare orgă din Europa, cu 4000 de tuburi. Deține de asemenea, și cel mai mare clopot din România, cântărind 6,3 tone.

25. Dunărea are o lungime de 2.850 de kilometri de la izvorul său din Munții Pădurea Neagră, Germania până la vărsarea în Marea Neagră, unde formează a doua deltă din Europa ca mărime și cea mai bine păstrată: 3540 kilometri pătrați de râuri, canale, mlaștini, lacuri înconjurată de copaci și insule de stuf.

26. Primul actor care a jucat rolul lui Tarzan a fost românul Johnny Weissmuller, care a fost în rolul principal în filmul „Tarzan, omul maimuță” din 1932. (fost campion olimpic la inot).

27. Statuia Regelui Decebal, sculptată într-o stâncă de la Cazanele Dunării, este cea mai înaltă sculptură în piatră din Europa, având 55 de metri înălțime.

28. România este cunoscută ca fiind țara din Europa în care se află cei mai mulți țigani. Nu suntem rasiști, dar acești nomazi ne pătează foarte mult numele în țările occidentale.

29. Inventatorul român Traian Vuia a fost primul om care a construit și a zburat cu un, „automobil-avion cu aripi fixe” în totalitate autopropulsat, pe data de 18 martie 1906.

30. Primul 10 curat din cadrul Jocurilor Olimpice a fost luat de gimnasta româncă Nadia Comăneci în 1976 în Montreal, Canada.

31. Numele „România” nu are origini foarte clare, unii istorici fiind de părere că provine de la cuvântul latin „romanus” care înseamnă „cetățean al Imperiului Roman”, iar alții spun că provine de la cuvântul „Arman”, sau „Armis”, adică de la zeul Hermes, pomenit în mitologia greacă de atâtea

ori. Grecii au preluat mai toate zeitățile de la traci și daco-geți.

32. Mănăstirea Voroneț din Moldova este cunoscută ca fiind partea românească a Capelei Sixtine.

33. Cele trei tăblițe de lut datate a fi din anul 5.300 î.Hr., descoperite în satul Tărtăria din centrul României, au fost subiectul unor controverse în rândul arheologilor, câțiva dintre aceștia spunând că simbolurile de pe ele reprezentând cele mai vechi forme de scris din lume.

34. Palatul Parlamentului din București este a doua cea mai mare clădire din lume, după Pentagonul din Statele Unite.

35. În 2005, din moneda românească leu, s-au tăiat patru zerouri, astfel încât ceea ce însemna 10.000 de lei a devenit 1 leu. De asemenea, au început să fie create din plastic, în loc de hârtie. O legendă amuzantă spune că băncile au fost sfătuite să înceapă să folosească mai mult plastic (referindu-se la carduri), iar acestea au luat-o literalmente și au început să creeze bancnote din plastic.

36. Muzeul ASTRA din Sibiu este al doilea cel mai mare muzeu în aer liber din lume. Prezintă peste 300 de case și construcții, printre care mori de apă și mori de vânt, prese imense de vin, fructe și ulei, forje hidraulice și multe altele.

37. România este cea mai bogată țară din Europa în ceea ce privește resursele de aur.

38. Zece orașe din România sunt înfrățite cu orașe din Statele Unite.

Prof.înv.primar: Băbțan Gabriela

Simbolistica zilei de 9 Mai

prof. Anton Claudiu

Data de 9 Mai are o triplă semnificație simbolică pentru România: Ziua Independenței, când România devine stat independent, Ziua Victoriei, care marchează victoria puterilor aliate în fața Germaniei naziste și Ziua Europei.

Începând cu primul dintre aceste evenimente, proclamarea independenței statale la 9 Mai 1877, putem spune că fost încununarea strădaniilor de veacuri a românilor, aceea de obținere a independenței față de Imperiul Otoman. Acea zi memorabilă când Mihail Kogălniceanu declara în Parlamentul țării că „suntem independenți, sun-

tem națiune de sine stătătoare”, rămâne ziua care prin hotărârea țării întregi și vocea marelui om politic, s-a putut realiza dorința românilor.

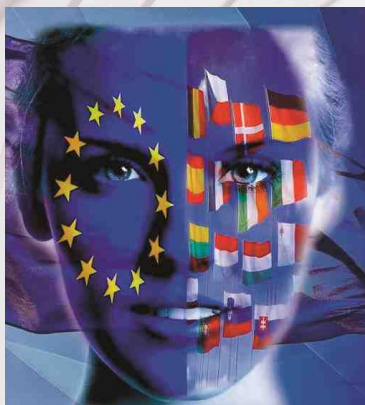
Cel de-al doilea eveniment care marchează această zi este data de 9 Mai 1945, când milioane și milioane de oameni au trăit bucuria capitulării celui de-al treilea Reich. Iar prin semnarea actului de capitulare necondiționată a Germaniei, care a avut loc la cartierul general sovietic din Berlin, a luat sfârșit cel de-al Doilea Război Mondial pe continentul european, război ce a costat viața a peste 40 de milioane de oameni și imense distrugerii materiale.

Tot la 9 Mai, în fiecare an, se serbează Ziua Uniunii Europene, pentru a marca istorica declarație de la 9 Mai 1950 a ministrului francez

de externe Robert Schuman, care propunea un plan de colaborare a țărilor de pe bătrânul continent, care să ducă la crearea Europei Unite.

Acesta moment este considerat ca fiind hotărâtor pentru constituirea Uniunii Europene, iar liderii din țările europene aflați la Summit-ul Consiliului European de la Milano din anul 1985 au decis ca ziua de 9 Mai să devină de atunci Ziua Europei Unite.

întreaga suprafață planetară până la o adâncime de 11 metri.

NASA și compania privată Space X au deja pregătit un plan pentru aducerea primei persoane pe Marte în acest deceniu, iar pe viitor.....cine știe? Oamenii ar avea motive pentru a se muta pe Marte:

- suprapopularea Pământului;
- poluarea și distrugerea planetei din cauza omului sau unui obiect spațial;
- Marte este cea mai apropiată planetă la care putem să ajungem în viitorul apropiat;

Ardelean Darius, clasa a V-a

Marte.....următorul Pământ?

Marte este a patra planetă de la Soare și penultima, ca și mărime, din Sistemul Solar. Marte poartă numele zeului roman al războiului și este adesea denumită Planeta Roșie, deoarece oxidul de fier predominant pe suprafața sa îi conferă un aspect roșiatic distinctiv între corpurile astronomice vizibile cu ochiul liber. Are zile și anotimpuri asemănătoare cu cele ale Pământului, deoarece perioada de rotație, precum și înclinarea axială sunt foarte similare.

Planeta a fost explorată de mai multe nave spațiale fără echipaj cu scopul cercetării posibilității ca aceasta să fi fost locuită în trecut, precum și posibilitatea existenței vieții sau dezvoltării vieții pe viitor. Apa lichidă nu poate exista pe suprafața planetei Marte, din cauza presiunii atmosferice scăzute, care este mai mică de 1 % din presiunea atmosferică de pe Terra.

În trecut, în urmă cu miliarde de ani, această planetă, ar fi fost acoperită cu lacuri, râuri și chiar oceane, dar se pare că aceasta ar fi rămas captivă în scoarța marțiană. De asemenea, cele două calote glaciare polare par a fi făcute în mare parte din apă. Volumul de apă din calota glaciară a Polului Sud, dacă s-ar topi, se presupune, că, ar fi suficientă pentru a acoperi

Holocaustul în România

Cuvântul „Holocaust” era folosit din secolul XVII-lea pentru a denumi moartea violentă a unui număr mare de oameni. Apogeul antisemitismului de stat a fost atins în România între 6 septembrie 1940 și 23 august 1944, adică în perioada în care țara a fost condusă de generalul Ion Antonescu. Prin decretele-legi s-a trecut la așa-zisa „românizare” de fapt trecerea în proprietate statului a proprietăților deținute de evrei în mediul rural și la orașe, iar împotriva evreilor au fost luate măsuri discriminatorii și umilitoare: concedierea sistematică a numeroși angajați evrei, interzicerea efectuării serviciului militar înlocuit cu munca obligatorie, excluderea actorilor evrei din teatre, a jurnaliștilor evrei din redacțiile ziarelor, a avocaților evrei din barou.

Îndemnul unui om care a dus la moarte!

În ședința din 8 iulie 1941 a cabinetului antonescian, viceprim-ministru și ministru de externe Mihai Antonescu, s-a adresat miniștrilor: „Așa că vă rog să fiți implacabili, omenia siropoasă, vaporeasă, filozofică nu are ce căuta aici... Cu riscul de a nu fi înțeleș de unii tradiționaliști care mai pot fi printre dv., eu sunt pentru migrarea forțată a întregului element evreu din Basarabia și Bucovina, care trebuie zvârlit peste graniță... Veți fi fără milă cu ei. Nu știu peste câte veacuri neamul românesc se va mai întâlni cu libertatea de acțiune totală, cu posibilitatea de purificare etnică și revizuire națională... Dacă este nevoie, să trageți cu mi-

traliera. Îmi este indiferent dacă în istorie vom intra ca barbari ... Îmi iau răspunderea în mod formal și spun că nu există lege... Deci, fără forme (formaități) , cu libertate completă (de acțiune) “

„Curățirea terenului “ era numele de cod folosit de regimul antonescian ca

echivalent al termenului german „ soluția finală”. Ordinul de curățarea terenului, de exterminarea a unei părți a evreilor din Basarabia și Bucovina și de deportarea a restului, a fost dat de Antonescu din propria inițiativă și nu ca rezultat al presiunilor germane . Pentru punerea în aplicare a acestei sarcini, el a ales jandarmeria și armata, pretoratul. Șeful Marelui Stat Major al Armatei, generalul Iosif Iacobici, a ordonat comandantului Biroului 2, locotenent – colonelului Alexandru Ionescu, să pună în aplicare un plan „pentru înlăturarea elementului iudaic de pe teritoriul basarabean prin organizarea și acționarea de echipe, care să devanseze trupele române” Planul a fost pus în aplicare începând cu 9 iulie

2014. Armata a primit „ordine speciale “ prin generalul Șteflea, executorul acestor ordine fiind Marele Preton al Armatei, generalul Ioan Topor. Jandarmeria a primit ordinul de curățire a terenului cu trei-patru zile înaintea de 21 iunie 1941, în trei locuri diferite din Moldova: Roman , Fălticeni și Galați . Inspectorul general al jandarmeriei, generalul Constantin Vasiliu, a declarat în fața subofițerilor și ofițerilor de jandarmi la Roman că „ prima măsură pe care sunt datori s-o aducă la îndeplinire va fi aceea de curățare a terenului, prin care se înțelege: exterminarea pe loc a tuturor evreilor aflați pe teritoriul urban; arestarea tuturor suspecților, a activiștilor de partid, a acelor care au ocupat funcții de răspundere sub autoritatea sovietică și trimiterea lor sub pază de legiune “.Comandantul legiunii de jandarmi Orhei , Constantin Popoiu , a atras atenția jandarmilor săi că „trebuie să-i extermine

pe evrei de la pruncul în fașă până la bătrânul neputincios, toți fiind periculoși pentru nația română “.

Pe 9 octombrie în România se comemorează Ziua Holocaustului pentru că aceasta

este data la care în anul 1941, a început deportarea evreilor din Bucovina de Sud. În România și în teritoriile aflate sub control românesc au murit în cel de-al doilea război mondial între 280.000 și 380.000 de evrei români și ucrainieni. Între 140.000-150.000 de evrei din Ardealul de Nord au luat astfel drumul lagărelor de exterminare naziste, unde majoritatea au fost uciși. În pofunda tuturor acestor crize s-au ridicat, în România acelor ani, puține proteste, deși au existat numeroase gesturi de solidaritate tăcută. Unii oameni politici, între care Iuliu Maniu, au cerut în mai multe rânduri lui Ion Antonescu să pună capăt deportării evreilor în Transnistria. Alți oameni ale căror nume sunt, încă și azi, prea puțin cunoscute, s-au oprit activ persecutării și uciderii evreilor, au salvat evrei de la moarte .

Atunci când Mareșalul Ion Antonescu a devenit incomod chiar celor pe care i-a servit el a fost înlăturat de la putere și executat. Sub regimul comunist el a fost declarat criminal de război. Această decizie a asigurat pentru grupările politice naționaliste și xenofobe, transformarea Mareșalului Ion Antonescu într-un martir și patriot national. Regimul comunist, care a durat în România 50 de ani, a făcut tot ceea ce se putea pentru a ignora responsabilitatea României față de suferințele minorității evreiești .

Pentru a evita posibile probleme, cauzate de originea evreiasă, mulți evrei români, care au rămas în România de după cel de-al doilea război mondial, și-au „romanizat” numele. Cei care nu au adoptat această procedură au fost suspecți ca nefiind loiali României .

Băbțan Adelina-Raluca
Clasa a V- a

Găurile negre

O gaura neagră este o regiune în spațiu cu o forță gravitațională atât de mare încât nimic, nici măcar lumina, nu poate scăpa odată intrată în ea. Majoritatea găurilor negre se formează la sfârșitul vieții unei stele, ele apar atunci când miezul stelei se prăbușește în ea însăși, provocând o explozie gigantică. Practic, găurile negre sunt o clasă de obiecte astronomice care au suferit un colaps gravitațional. Teoria relativității generale prezice ca o masă suficient de compactă poate deforma spațiul și timpul astfel încât să formeze o gaură neagră. Temperatura este de ordinul miliardelor de grade Celsius în cazul găurilor negre de masă stelară.

Soarele nu se va transforma niciodată într-o gaură neagră pentru că nu este suficient de masiv, stelele trebuie să aibă o masă de câteva ori mai mare decât cea a Soarelui pentru a forma găuri negre. Găurile negre care sunt foarte mari sunt cunoscute sub numele de găuri negre supermasive. Acestea au o masă de un milion de ori masa Soarelui sau chiar mai mult. Se crede că galaxiile mari au o gaură neagră supermasivă în centrul lor. Observațiile asupra galaxiei noastre, Calea Lactee, au arătat că în centru există o gaură neagră supermasivă.

Katuna Antonio - clasa a V-a

Curiozități despre Colosseum

Colosseum-ul este una dintre cele șapte minuni ale lumii antice, fiind un monument vizitat de mii de turiști în fiecare zi și care este recunoscut pentru multitudinea de mituri și legende pe care le ascunde.

Denumirea sa reală este cea de Am-

fiteatrul Flavian, acest monument fiind construit la cererea împăratului Vespasian și ulterior inaugurat de succesorul său Titus, ambii făcând parte din dinastia Flavi.

În vremurile vechi, acest amfiteatru era utilizat ca arenă pentru gladiatori și pentru alte evenimente publice sau spectacole de teatru și diverse expediții de vânătoare. Titulatura Colosseum a devenit cunoscută în Evul Mediu, datorită asemănării sale cu o statuie imensă, cu structură impozantă, care-l înfățișa pe Nero.

În vremea creștinismului acest monument a fost considerat un simbol păgân și în această perioadă au început să apară cele mai multe legende și mituri despre celebrul monument. Multe dintre acestea au fost răspândite de creștini, care îl considerau un loc al pierzaniei și al lăcomiei.

Mircescu Salome Oana
Clasa a V-a

Smile...

Tată, pot să mă uit la televizor?
– Uită-te liniștit, numai să nu-l aprinzi.

– Ai venit la țanc, bunico! (zise băiețelul deschizându-i ușa).
Tata spunea că numai dumneata mai lipseai!

Care este primul lucru pe care îl face un rege sau o regină când vine la tron?
Se așază.

Domnule doctor, am o problemă: nu prea mă bagă lumea în seamă...

– Următorul...

– Cum o cheamă pe mama Irinei Loghin?
– Maria Logout.

